

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET CHICAGO, ILLINOIS 60620

TELEPHONE: (312) 585-8500

Vol. LXIX Kaina 15 c.

TREČIADIENIS — WEDNESDAY, BALANDIS — APRIL 2, 1975

Nr. 77

Paskutinės Kambodijos dienos

PHNOM PENH. — Kambodijos prezidentas Lon Nol išvyko. Paskakė savo generolams, kad išvyksta, norėdamas parengti keletą taikai. Išvyksta į Ameriką. Gerai žinoma, jog jis į Phnom Penh negrįš.

Armijos vadas gen. Saksut Sakham ir laivyno vadas adm. Vong Sarendi susitiko su ministru pirmininku Long Boret ir tarėsi, kokių priemonių imtis tvarkai ir disciplinai užlaikyti. Greit po to buvo žinoma, kad su prezidentu išvyko ir premjeras. Išvyko viso 28, kurie į Khmer Rouge rankas negalėjo patekti, kai buvo žinoma, kas su jais būtų atsitikę. Pirmiausia jie pasiekė Tają, paskui Indoneziją. Indonezijos užsienio reikalų ministeris Adam Malik

sakė, kad Lon Nol pailsės 10 dienų ir išskris į Hawajus. Nors ir neis pareigų, bet prezidento posto neatsisakys.

Lon Nol nuvertė princa Sihanouką prieš penkerius metus. Princas talkininkavo komunistams, nors oficialiai ir vadinosi neutraliu. Kambodijos apginti nuo komunistų neįstengė ne vien, kad jie buvo stipresni ir geriau ginkluoti, bet ir dėl korupcijos ir kitų vidaus bėdų. Nol iki jo išvykimo.

Partizaniniam kare iš 7 milijonų kambodiečių buvo užmušta arba sužeista apie 1 milijonas žmonių, tiek pat buvo ir pabėgėlių. Kiek jų žus ar bus išduota, kai prasidės kerštas ir ieškojimas "kolaborantų"?

NEW DELHI. — Indija prižino Sihanouko vyriausybei. Savo ambasada Phnom Penh uždarė prieš mėnesį, bet diplomatinis santykius palaikė su Lon Noli iki jo išvykimo.

Lenkai apie mūsų tragediją

TYLOS SAMOKSLAS PRIEŠ PABALTIJŲ

Reikia garsiai rėkti apie baisų Sovietų Rusijos nusikaltimą

Chicago. — "Dziennik Zwiazkowy" kovo 31 perspaudino iš Londone einančio kito lenkiško laikraščio "Przeгляд Powszechny" kun. dr. Jerzy Mirewicz straipsnį apie Lietuvą, Latviją ir Estiją, antrinę antraštę uždėję: "Šie kraštai sunaikinti prievarta ir tylos suokalbiumi".

Laikraštis rašo, kad dėl tylėjimo visa nusikalstamoji atsakomybė krinta ant sąžinės visų, kurie supratimą laisvės, žmogiškiosios vertybės, teisingumo, teisę kurti savąją kultūrą rezervuoja tik sau, užmiršdami, kad to paties reikia reikalauti ir savo artimam, kiekvienai žmonijos grupei. Kas nereikalauja laisvės teisės kiekvienam, tas nėra vertas būti pats laisvas, o jei tą laisvę turi, tai nemoka jos sunaudoti visuotinei gerovei.

"Reikia garsiai rėkti, kalbėti apie Sovietų Rusijos baisų nusikaltimą. To nusikaltimo centre

yra atėmimas nepriklausomybės lietuviams, latviams ir estams. Tos tautos jau nuo seno išvystė savo kultūrą, kalbą ir trokšni. Dabar jos tik kolonijos. Ir tai vyksta tuo metu, kai gauna laisvę buvusios nuo senų laikų Afrikos ir Azijos kolonijos. Tai labai skaudus paradoksas. Tie, kurie labiausiai reikalauja kitiems priekaištauja dėl tariamo kolonializmo, kaip tik tyli apie Lietuvą, Latviją ir Estiją. Tyla sugebėjo primesti net laisvai spaudai ir per ją visuomenės opinijai. Tokiu būdu biau-raus nusikaltimo aukos žudomos jau antrą kartą.

"Bet kokio nusikaltimo liudininkai turės atsakyti ir prieš Dievą, ir prieš istoriją. Atsakys, jei tą nusikaltimą slepia iš baimės arba jei nori prisigerinti nusikaltėliui vien dėl to, kad tas yra stipresnis ir už auką, ir už liudininką". Taip rašo kun. Mirewicz.

Trečią kartą į koncentracijos stovyklą

MASKVA. — Du sovietų žydai buvo nuteisti penkeriems metams į koncentracijos stovyklą už demonstraciją ir reikalavimą leisti emigruoti, o rašytojas Anatolij Marčenko mažiau žiauriai trečią kartą nuteistas ketveriems metams, kad nesilaikė įsakymo kiekvieną savaitę registruotis milicijoj ir būti namie po 8 val. vakaro. Jis anksčiau buvo nuteistas ir 1968 — 1971 kalėjo už be cenzūros išleistą knygą apie savo pergyvenimus koncentracijos stovyklose.

WASHINGTON. — Gynybos sekretorius James Schlesinger, kalbėdamasis su laikraščiu, sakė, kad jeigu būtų naujas naftos boikotas, būtų sunkesnis ir žalingesnis.

LONDONAS. — Skotijos uostus užblokavo žvejai savo laivais ir mažais laiveliais, protestuodami ir nenorėdami įsileisti importuotos žuvies iš kraštų, nepriklausančių Bendrajai rinkai, ypač iš Norvegijos.

Meluodami nežino ribų

WASHINGTON. — Valstybės departamentas apkaltino Sovietų Sąjungą už "išgalvotą ir tyčia skleidžiamą" melą, kad prie karaliaus Faisalo nužudymo prisidėjo CIA. Tokiais šmeižtais Maskva nori įsigyti daugiau simpatijų arabų aktyse.

Automobilių taisyti apsimokės

NEW YORK. — The "Wall Street Journal" rašo, kad ateina laikai, kada labiau apsimokės automobilių taisyti, negu pirkti naują. Kai žmonės apsižiūrės, kad būdingas 1975 modelis kainuoja vienu tūkstančiu dolerių brangiau, negu buvo 1973 metais, jie bandys išvengti infliacijos paprasčiausiu būdu: nepirks naujo, bet taisyti senąjį. Tačiau einant taisyti į kaimyninį garažą reikės neštis taip pat daugiau pinigų, nes ir kaimynas meistras kainas kels lygiai taip, ar net greičiau, negu naujas automobilis.

RIO DE JANEIRO. — Vieną gražiausių pasaulio plažų, Guanabara prie Rio, užtersė iš Irako tanklaivio pasipylusi nafta.

Pasaulio Baltų Santalkos posėdis, įvykusio 1975 kovo 4 New Yorke dalyviai. Iš kairės: estas P. Saar, latvė A. Sprige, latvis J. Riekstins, latv. A. Liejins, estas A. Anders, est. J. Simonson, est. I. Ploor — buvęs pirmininkas, latv. U. Grava — naujasis pirmininkas, dr. K. Valiūnas, J. Audėnas, A. Vedeckas, est. E. Valaste, latv. O. Balodis, latv. D. Hazners, latv. T. Aldzers, est. H. Raudsepp.

Kongr. E. Derwinski — mūsų draugas

WASHINGTON. — Kongresmanas Edward Derwinski (resp., Ill.) spaudai išsiuntinėdamas biuletenį sako, jog jis kreipėsi į Valstybės departamentą, norėdamas gauti užtikrinimą, kad Amerikos delegacija Europos Saugumo ir bendradarbiavimo konferencijoje nesileistų į

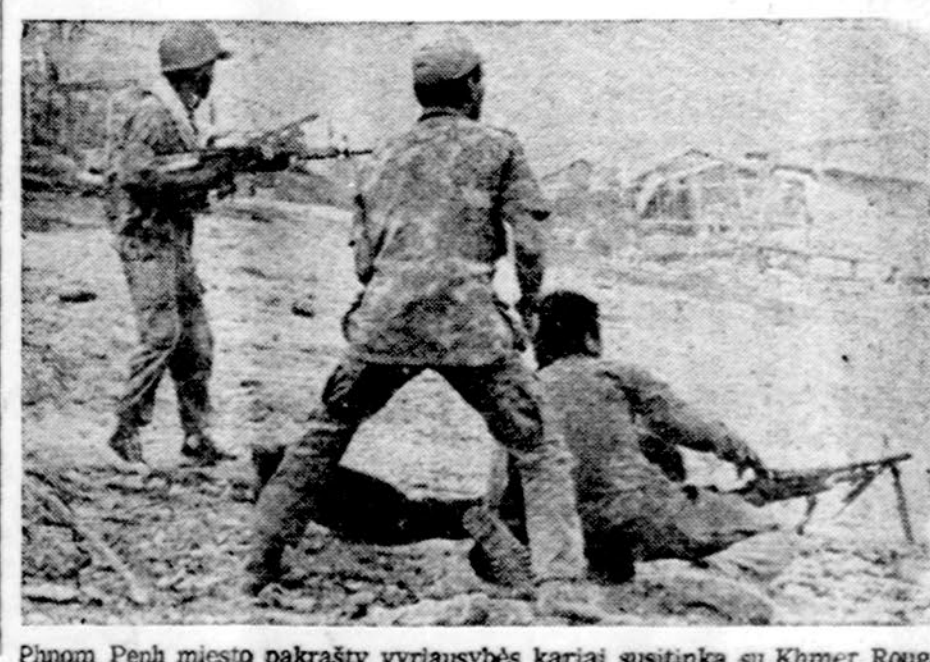

Kongr. Edward J. Derwinski

kompromisus ir nepripažintų Estijos, Latvijos ir Lietuvos aneksijos. (Apie tą Derwinskio akciją jau rašė kolumnistas Bill Anderson).

Toliau Derwinski sako, kad jis skeptikas su vadinamąja "dėtente" ne vien tik su Sovietų Sąjunga, bet ir su raudonąja Kinija. Ameriką negali patikėti nei vieno, nei kito komunistinio diktatoriaus žodžiu, bet turi būti stipriai ginkluota ir pasiruošusi apsiginti nuo abiejų agresijos ir subversyvos veiklos. Yra pakankamai daug pavyzdžių: Vid. Rytai, Pietryčių Azija, Afrika ir Lotynų Amerika.

WASHINGTON. — FBI žiniomis, didžiųjų nusikaltimų Amerikoje 1974 padidėjo 17 procentų, kai 1973 tik 6 procentai.

Phnom Penh miesto pakraščio vyriausybės kariai susitinka su Khmer Rouge.

IŠ PASAULINĖS BALTŲ SANTALKOS VEIKLOS

Pasikeitė Pasaulinės Baltų Santalkos (Baltic World Conference) prezidiumas. Pagal Santalkos konstituciją, jos prezidiumą sudaro vienos tautybės trys pareigūnai: pirmininkas, sekretorius ir išdininkas, o du vicepirmininkai būna iš kitų tautų. Organizacijai susikūrus 1973 m. lapkričio 18 d., pirmąjį prezidiumą sudarė: dr. Kęstutis Valiūnas — pirmininkas, Antanas Razgaitis — sekretorius, Jurgis Valaitis — išdininkas, 1974 m. pirminkavimą perėmė estas Ilmar Ploor, o dabar įvykusiame posėdyje — latvis Uldis Grava, sekretorė bus A. Spirgė, išdininkas — A. Liejins.

Pradėdamas posėdį, Ploor painformavo apie praėjusių metų Santalkos veiklą. Daugiausia dėmesio buvo kreipiama į tebesitęsiančią Europos Saugumo ir bendradarbiavimo konferenciją, į pradėtą transliaciją ir į tai, kad nuo liepos pradžios bus pradėtos transliacijos latvių ir estų kalbomis. Smulkiai nupasakojo apie vasario 27 d. įvykusią pabaltiečių audienciją pas prezidentą Fordą, trukusią apie 20 min. Pasidžiaugė, kad jam buvę malonu pirmininkauti, nes visu veikiama labai sutartinai.

Perėmęs pirmininkavimą, Uldis Grava pateikė savo numatytos veiklos programos gaires, pabrėždamas, kad Santalka bendradarbiaus su šiomis pabaltiečių organizacijomis: Joint Baltic Committee JAV, Baltic Federation Kanadoje, Baltic Council Australijoje, Baltic Council Ang-

lijoje ir Baltische Gesellschaft Vokietijoje. Veiklos programoje numatyti šie klausimai: Pabaltiečių informacinė konferencija, Europos Saugumo ir bendradarbiavimo konferencija ir bendra tarp tautinė veikla.

Pateiktai programai buvo bendrai pritarta ir padaryta kai kurių naujų pasiūlymų. (E.)

Demonstracijos prieš Šelepina

LONDONAS. — Britanijoje lankosi sovietų prekybinė delegacija, kurios sudėty yra ir Aleksander Šelepina, buvęs KGB viršininkas. Apie 100 parlamentarų dėl to protestavo ir reikalavo, kad jam nebūtų duota įvažiavimo viza. Vakar prie viešbučio, kur delegacija apsisistojusi, susirinko demonstrantai ir priminė, ką Šelepina slaptai milijonai veikia. Pora drąsesnių demonstrantų buvo suimta.

Bendras katalikų ir protestantų katekizmas

NEW YORK. — Bendras katalikų ir protestantų katekizmas, kuris jau dvejį metai kursoja Europoje, šiomis dienomis pasirodė ir Amerikoje angliškai. Tai yra privačios 40 teologų pastangos įaimėti visiems priimtina krikščioniškų tiesų aiškinimą. Amerikos katalikų vyskupų konferencijos vardu buvo pareikšta, kad jie, nors jo aktyviai nerekomenduoja, bet ir neatkalbinėja nuo jo studijavimo.

Prie šio katekizmo buvo dirbta 5 metus tuo būdu, kad į kiekvieną klausimą buvo gauta kataliko ir protestanto atsakymas. Iš jų buvo suformuluotas bendras atsakymas, kuris buvo priimtinas abiem pusėm. Kai kurie klausimai palikti atviri diskusijoms. Į religines problemas čia pažiūrėta atsivėlgiant į modernaus mokslo, marksizmo ir egzistencializmo iškelius klausimus.

Mūsų laiškai ir telegramos veikia

WASHINGTONAS. — Neoficialiomis žiniomis, Valstybės departamentas kongresmanui Edward Derwinskiui jau paruošė atsakymą, liečiantį Pabaltijo valstybes. Atsakyme bus pakartotas Amerikos nusistatymas nepripažinti smurtu įvykdyto užgrobito ir pažadas tos politikos laikytis ir ateity. Tai be abejo didelis nuopelnas pavergtųjų draugo ir užtarėjo kongresmano Derwinskio, o gal dar didesnis pabaltiečių vieningo reaguavimo ir laiškais, telegramomis "užpylimo" Baltųjų rūmų, Valstybės departamento, kongresmanų. Išskirtinai reikia paminėti "Margučio" radijo akciją, kai iki praeit savaitės vidurio vien iš Chicago suorganizavo ir išsiuntė 2732 telegramas.

Reaguojamas ir Washingtono "bombardavimas" laiškais, telegramomis gal jau ir pralaužė Valstybės departamento tylą, bet mums reikia dar labiau veikti, dar daugiau rašyti, dar aiškesnio ir tvirtesnio užtikrinimo reikalauti. Reikia, kad vis ir lietuviai ir lietuviai kreiptųsi į "Margučį", LB apylinkes ir Altą ir jų tarpininkavimu ar ir be jų siųstų laiškų ir telegramų kuo daugiausia.

Brazinskai — laisvi piliečiai

Pranas ir Algirdas Brazinskai rašo ir jų advokatai praneša, kad teisminiai jų byla buvo galutinai išspręsta sausio 17 d. Aukščiausiaje Turkijos teisme Ankaroje. Tai reiškia, kad kovoję dėl Brazinskių laisvės Turkijos žemėje yra pasiekta didelė pergalė prieš Sovietų Sąjungą: nei Turkijos vyriausybė, nei teismas Brazinskių neišdavė sovietams, nors jie labai trukdė teismo eigą, o Brazinskams teko keturis metus kentėti iki buvo gautas galutinis nuosprendis.

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas, budėjęs ir visa laiką veikęs dėl Brazinskių laisvės, dabar deda visas pastangas jiems iš Turkijos išvykti į kurį kitą kraštą, kur gyvenama lietuvių. Kai kurios Brazinskių bylos aplinkybės apunkina jų emigraciją. Tačiau, kai jie gaus pabėgėlių statusą, emigracijos klausimas palengvės. Jei emigracija dar užtrukti, Brazinskai mėgintų įsikurti tuo tarpu Turkijoje, bet jau kaip laisvi žmonės. (E.)

Maskva siūlosi Portugalijai "padėti"

LISABONA. — Sovietai pasiūlė Portugalijai ekonominę pagalbą. Darbo ministeris maj. Jose Martins lankėsi Maskvoje, sėdėjo visą savaitę ir grįžęs džiaugėsi visokiais pažadais. Jo paklausė kiti, ar sovietai reikalavo leidimo Portugalijos uostuose stovėti jų laivams, bet ministras į tai neatsakė.

KALENDORIUS

Balandžio 2: šv. Pranciškus Paulietis, šv. Teodozija, Jagabis, Varda.
Balandžio 3: šv. Pankracijus, šv. Fara, Vytenis, Rimtautė. Saulė teka 6:34, leidžias 7:16.
ORAS
Daugiausia apsiniaukę, šalta, galimas sniegas, apie 35 laipsniai.

Lon Nol

P. Vietnamas neteko 3 miestų

SAIGONAS. — Šiaurės Vietnamo daliniai užėmė dar tris miestus pajūry: Qui Nhon, Tuy Hoa ir Nha Trang.

Prezidentas Thieu dar labiau spaudžiamas atsistatydinti. Prie buvusio viceprezidento Ky, reikalaujančio Thieu pašalavimo, prisidėjo ir buvus užsienio reikalų ministeris Vu Van Mau, prieš dešimtį metų padėjęs nuversti buvusį prezidentą Ngo Dinh Diem. Gandai kursuoja, kad Thieu jau neina savo pareigų. Su juo norėjo prieš išvykdamas dar kartą susitikti prez. Fordo atstovas armijos štabo viršininkas gen. Frederick Weyand, bet susitikimas buvo atšauktas.

Vietkongas pasiūlė taiką Saigonei, bet su Thieu kalbėti nenori. Kalbės tik su nauja, "demokratinė" vyriausybe.

Amerikos laivai stengiasi kiek galima daugiau evakuoti pabėgėlių iš prarastų miestų, bet evakuacija pasidarė labai sunki ir pavojinga. Komunistai apšaudė laivus su pabėgėliais, o patys vietnamiečiai kariai laivuose šaudosi tarp savęs. P. Vietnamo mariniai Amerikos laive nušovė 25 žmones, įtardami, kad jie yra Vietkongo šnipai. Laivo įgula buvo užsibarikadavusi kajutėse.

Iš Saigono pradėjo bėgti užsieniečiai.

Turkija turi vyriausybę

ANKARA. — Buvęs Turkijos premjeras Suleyman Demirel sudarė naują keturių konservatyvių partijų vyriausybę. Be pastovios vyriausybės Turkija buvo šešis mėnesius.

SKAUTYBĖS kelias

GLOBOJA CHICAGOS SKAUTININKŲ KŪ RAMOVĖ
Redaguoja ps. Irena Regienė, 2652 W. 65th St., Chicago, Illinois 60629
Telefonas 476-7089

KETURIOLIKOS KARATŲ MUGĖ

Daug nuosirdaus darbo ir pastangų padeda Chicagos skautiškoji šeima Kaziuko mugės paruošimui, todėl jos būna didingos ir sutraukia dešimtūkstantines žmonių minias. Joks kitas metinis įvykis negali lankytojų gausumą ir pasiekimų prilygti. Tačiau rasti čikagiečiams apie savąją mugę darosi lyg ir nepopuliari, atrodo, tarsi pasigyrimas. Dėl šios priežasties šiemet neturėjome platesnio mūsų mugės aprašymo. O buvo ji tikrai įdomi ir sėkminga. Štai kaip apie ją N. Yorke išėinančio Darbininko skautų skyriaus rašo jo redaktorė S. Birutė Kidolienė:

"Šiais metais, pačiame Kaziuko mugės paskutiniųjų darbų įkarštyje, pasitaikė porai dienų galioti New Yorką ir keliauti Chicago, kur taip pat kovo 2 vyko garši jų visuose Amerikoje Kaziuko mugė.

Dar lėktuve sėdint, kilo visokių mintys: ar tikrai toji Chicago mugė tokia puiki, kaip laikraščiuose rašo. Ar tikrai ten susirenka tūkstančiai žmonių? Tačiau tos visos mintys išsisklaidė dar tos pačios dienos, šeštadienio, vakare.

Siek tiek paviejęs pas savo "lietuvių sostinėje" studijuojanti sūnų, prisistatė v. s. M. Jonikienė ir išvadino skubėti į Jaunimo Centra. Man nusitebėjus — ką gi ten veiksime, nes dar tik mugės išvakarės, ji susuko: "Nuo trečios valandos ten žmonių pilna!"

Tiesa, prie Jaunimo centro, aikštelėje, jau buvo pilna automobilių, o įėjus į salę, — pilna žmonių. Tačiau ne žmonės man rūpėjo, o aplink visą salę ant stalų ir lentynų išdėlioti skautų gaminiai.

Pasakyti, kad akys apraibo bežiūrėti, būtų lyg ir permaža. Tačiau nežinau, kaip kitaip išsireikšti. Pradėjom apžiūrėti viską iš eilės. O žiūrėti tikrai buvo į ką.

Prie pat durų įsitaisė jūrų skautės, "Nerijos" tuntas, kaip tikros "marionės" traukė visų dėmesį sa vo gaminiams, padarytais jūros tema. Jų medžio drožiniuose arba siuviniuose daugumoje buvo įpinta ar tai žuvėdra, ar inkaras, ar laivo burės. Nepaprastai patrauklūs paukšteliai, padaryti iš kekeriopų rūšių krauklių, sutuopydinti ant natūralios koralo šakos, tiesiog prašė nupirkami. O jų laimėjimų lentyna — turtinga, įvairi, prašmatni. Gis sesės A. Jovarauskiėnės veide šypsena — šviesi.

Už kelio žingsnių jau ir "Kernavės" tuntu prekystaliai. Čia taip pat sunku buvo pasirinkti į ką žiūrėti. Šis prekystalis greitai buvo pavadintas "Grybų karalyste", nes kiek ten visokiais būdais pritaikyti grybai! Ir ant sienos pakabinti ir ant medžio šakos sutuopydinti baravykai, voveruškos atrodė taip padaryti, kad atrodė beveik valgomai, ir visai kitaip įpinti į tautodailės gaminius. O kiek visokių įvairiaspalvių pagalvėlių, medžio drožinių, paveikslų, o taip pat lietuviškai išmargintų margučiu, ir sunku suskaičiuoti, kiek dar visokių gražumynų. Gi tarp margų Vilniaus vėrbų šypsoi s. L. Luneckienė ir rodo dar ką nors naujo.

Beveik sausakimšai prie kernaviečių pristatė ir brolių "Lituanicos" tuntu prekystaliai. Ten bro liai parodė visą savo vyrškiečią meną. Eilės kopolytėliu, kryželiu, Lietuvos miestų herbu, meniškų žva kidžių, nepaprastai gražiai padarytų iš medžio šaknų stalinių lempų, visokio didumo Vyčiu, vėliavėlių ir net gražiai atliktų siu-

vinėtų paveikslų. Pilna ir praktiškų kasdieniniam gyvenimui dalykų — virtuvei įrankių ir t.t. Čia broliai, dauguma dar apklįjuotais pirštais (nes tiek ir tokių dalykų prigaminant, sunku apsieiti pirštus neusiabalnojus), siūlo, rodo, aiškina.

Prie pat brolių — "Aušros Vartų" tuntu paviljonas. Ir čia nebežinau į ką žiūrėti, nes viskas traukia akį. Čia pilna prikabinta ir pridėliota kopolytėlių su Aušros Vartų Madona, čia ir ja vų varpos ir rugiagėlių pabaigutvių vainikė, taip kruopščiai padaryta, kad neatrodė, jog tai būnebežiniai į ką žiūrėti, nes vis tų iš medžio padaryta, o stačiai išaugę. Visokiausi siuvinėti patiesalai, kilimėliai ant sienos, pagalvėlės, didžiulės gėlės (nepavyko išsklauti iš ko jos padarytos), medinės lėkštės su išdegtais lauko kryžiais, šokėjų poromis, ir tik vienas Dievas bežino, kas daugiau, nes sunku viską pamatyti ir apžiūrėti. Ten sutikta buv. tuntininkė v. s. A. Namikienė dar pareiškė: "Lekiu namo daugiau atvežti".

Paskutinis prekystalis — akademikų knygynas, turtingas knygomis, plokštelėmis, pašto ženklais ir kita.

Kelėtą kartų apėjus salę, nutariau jau šeštadienį apsipirkti, nes atrodė, kad iki pačios mugės atidarymo jau nieko nebeliks. Tačiau tiek broliai, tiek sesės su gudria šypsena atsakė: "Atėik rytoj, pamatysi".

Sekmadienio ryte skubėjome į mugės atidarymą. Mugė atidarė gen. konsulė J. Daužvardienė per kirpdama kaspiną. Ir sugužėjo žmonės, ir suzygiavo skautai į salę. O salėje atrodė, kad iš vakaro niekas nieko nepirko. Pilna visko ir visur. Ir perka, renka si. Gi mažieji (ir netaip maži) bando laimę loterijose, kurių yra prie kiekvieno tuntu prekystalio. O žmonių gausumas! Tikrai priminė lietuviškus atlaidus, kuriuo se taip pat nebūdavo kokių vietos. O vienas iš brolių dar paaiškino, kad, girdi, kitais metais būdavo kokiais 4 tūkstančiais daugiau...

Išlaviravus iš didžiosios salės su sveikais šomkaliais, nutarėme eiti papietauti. Žemutinėje J. C. salėje veikė net dvi valgyklos — Lituanicos ir Nerijos tuntu. Čia jau iš tolo uoslę kuteno lietuviškų valgių kvapai. Reikėjo greitai valgyti, nes būriai žmonių laukė vietos prie stalų. Gi kavinių — kiekviename kambaryje. Ir Kernavės "Gėlių karalystė", Lituanicos "Zvėrynas", kitų net pavadinimus nebuvo kada pamatyti, bent šešetas tokių užėgų, kur taip pat spūstis prie skanių tortų ir garuojančios kavos. Visą pamatyti ir viską paragauti vienos dienos per mažai. Gailla, bet reikėjo palikti Jaunimo Centra, praeidus ten kelias valandas, nes iš visų pusių dar plaukė žmonės į mugę.

Kelėta sesių mane užklauso: "Ar gerai apie mūsų mugę parašysit?" Atsakiau: "Parašysiu kad mugė buvo keturiolikos karatų". Tokia ji ir buvo, kad jon atsilankytų iš medžio šaknų stalinių lempų, visokio didumo Vyčiu, vėliavėlių ir net gražiai atliktų siu-

vinėtų paveikslų. Pilna ir praktiškų kasdieniniam gyvenimui dalykų — virtuvei įrankių ir t.t. Čia broliai, dauguma dar apklįjuotais pirštais (nes tiek ir tokių dalykų prigaminant, sunku apsieiti pirštus neusiabalnojus), siūlo, rodo, aiškina.

Sesės R. Smolinskiėnė, Janina Mikutaitienė ir Valė Plepienė prie "Aušros Vartų" tuntu prekystalio Kaziuko mugėje. Nuotr. Br. Juodelio

IŠ OMAHOS SKAUTŲ VEIKLOS

Sv. Kazimiero ir Sv. Jurgio šventės

Antrą pavasario dieną, kovo 22 d., Omahos lietuvių skautiškoji šeima susibūrė paminėti sv. Kazimiero ir sv. Jurgio šventes. Sueiga buvo iškilminga su visu šventišku ceremonialu — vėliavų įnešimu, himnu, vadovybės pagerbimu įsakymais.

Tunto įsakymus perskaitė ps. Marta Šarkienė, o "Zivilės" draugovės įsakymus skautė Rūta Radžiūnaitė. Trečiąjį patyrimo laipsnį išlaikiusios sesės Alė Rakkevičiūtė ir Rita Smailytė davė skautės įžodį, kurį pravedė psl. Teresė Gaidelytė. Rišant kaklaraiščius, Tėvynės ilgesio ir Gerojo darbo mazgo, įžodį davusiomis palinkėta sekmes einant skautiškoju keliu.

Tolimesniais tuntu įsakymo punktais Kristina Prišmantaitė skiriama "Zivilės" draugovės adjutante, o Vaiva Šarkaitė — "Vaidilučių" draugovės adjutante. Vyr. skautė psl. Teresė Gaidelytė pakelta į skiltininkės laipsnį. Iškilmingą sueigos dalį sekė lauzelis, į kurį įsijungti buvo pakviesti tėveliai ir kiti sueigos dalyviai. Lauzelis buvo įdomus ir nuotaikingas. Kaip visuomet, gerai pasirodusios ir progai pritaikyta tema pasirodė mūsų gabiosios paukštytės. Įdomus buvo šventųjų pasikalbėjimas, kuriame vaizdžiai pasireiškė Eugenijus Radžiūnas — sv. Kazimieras ir Liudas Totilas — sv. Jurgis. Linksmi padainavome. Sueiga baigėme tradicine "Ateina naktis".

Vasario 16-tos sueiga

Omahos skautai su tėvais, rėmėjais ir svečiais Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo šventę paminėjo vasario 16 d. Sueiga buvo iškilmingo pobūdžio. Pagrindinį žodį tarė "Nerijos" tuntu tuntininkė s. Irena Lileikienė primindama kiekvieno lietuvių pareigas savo tėvynei.

Vasario 16-tos proga į sl. lapinį pakeltas Juozas Lileikis, o Liudas Totilas ir psl. laipsnį. Mindaugo draugovės draugininku paskirtas sl. Juozas Lileikis, šias pareigas perimdamas iš savo tėvo Juono Lileikio. Vytautas Skubsz ir Adis Radžiūnas davė skauto įžodį. Įžodį davusius sveikino s. I. Lileikienė. Visus skautus, linkėdamas sėkmės skautiškame darbe, sveikino LB apylinkės pirm. Albinas Reskevičius.

Meninėje dalyje, "Zivilės" draugovės sesės, vadovaujant Teresei Gaidelytei, atliko deklamacijų ir melodramacijų montažą. Gražiai pasirodė "Mindaugo" dr. vėliavėlių vadovaujant Juozui Lileikiui. Skautininkės Martos Šarkienės išmokytos paukštytės pašoko "Ilgakojį garnį", o pats jauniausias vilkiukas Marius Brauz padėklamavo patriotinį eilėrašį. Padainavome dainų primenančių mums mielą vergijoj kenčiančią Lietuvą. Sueiga baigėme bendrame rate "Ateina naktis".

Metinis tėvų susirinkimas

Metinis Omahos skautų tėvų ir rėmėjų susirinkimas įvyko vasario 9 d. lietuviškos kepyklos patalpose. Malonu buvo matyti gausiai susirinkusius tėvus ir rėmėjus besirūpinančius mūsų jaunimo išlaikymu lietuviškoje dvasioje.

Susirinkimą pravedė buvęs pirmininkas Algis Totilas, padėkdamas visiems už gausią paramą praėjusioje metuose. Skautiškos veiklos pranešimus davė "Nerijos" tuntu tuntininkė s. Irena Lileikienė ir dr. Vinco Kudirkos vietininkijos vietininkas Jonas Sarka. Buvo pristatytas ir vienbalsiai išrinktas komitetas šioms metams, kurį sudaro: Genė Gaidelytė

Jaunosios "Nerijos" tuntu vadovės Lemontė aukšt. mokyklos "Honor Society" narės. Iš k. Rasa Jovarauskaitė, Virginija Markevičiūtė ir Rūta Karaliūnaitė. Nuotr. Gedimino Janulus

DRAUGO Dailiojo Žodžio KONCERTAS - ir - Romano Premijos Įteikimas

Laureatas JURGIS GLIAUDA

Dalyvuoja pianistė Aldona Kepalaite
Sekmadienį, balandžio 6 d., 1975 m.
3:00 val. popiet
JAUNIMO CENTRE CHICAGOJE
BILLETAI GAUNAMI:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill.
Marginuose, 2511 W. 69th St., Chicago, Ill.
Vietos numeruotos: \$3, \$4, \$5

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
4545 WEST 63rd ST., CHICAGO, ILL. 60629. Tel. LU 5-9696
Second class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily, except Sundays, legal holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.
Subscription Rates: \$25.00 — Chicago and Cook County, Illinois. Elsewhere in U.S.A. \$23.00. Canada \$25.00. Foreign Countries — \$28.00.
Chicago, Cook, Ill. \$25.00
Canada \$25.00
Kliru \$23.00
Užsienyje \$23.00
Savaitinis \$15.00 \$10.00 \$5.00 \$2.50
Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudojtu straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.
Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadienis nuo 8:30 iki 12:00.
Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadienis nuo 8:30 iki 12:00.
This publication is available in microfilm from:
KEROX UNIVERSITY MICROFILMS
300 North Zeeb Road — Ann Arbor, Mich. 48106

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLES LIGOS
2358 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS
Akuserija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6440 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446
8007 W. 83 Pl., Justice, Ill. 599-0500.
Pirmą ligonius pagal susitarimą. Jei neatsiliepia, skambinti 374-8012

DR. VL. BLAZYS
PLAUČŲ IR VIDAUS LIGOS
2501 West 63rd Street
Kampus 63-04 ir California
Val.: pirmad., antrad. ir ketvirtad. 6 iki 7:30 val. vakaro.
Šeštad. nuo 2 iki 3:30 val. Pagal susitarimą.
Ofiso telefonas: 476-4042
Rezd. tel. Waltham 5-5048
Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233

DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. pirm., ketv. 1 iki 7 popiet, antrad., penkt. 1-5, treč. ir šešt. tik susitarus.

DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
TEL. GR 6-2406
Val. pagal susitarimą; pirmad. ir ketv. 1-4 ir 7-9; antrad. ir penktad. 10-4, šeštad. 10-3 val.

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGA
Specialybė — Nervų ir Emocijų Ligos
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6440 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą
Rezd. tel. — GI 8-6873

DR. W. M. EISIN-EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIA
6132 So., Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepia, skambinti: MI 2-0001.

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė Akčių Ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą
Ofiso telefonas: PR 8-2229

DR. JANINA JAKSEVICIUS
VAIKŲ LIGOS
2856 West 63rd Street
Pirmad., antrad., ketvirtad. ir penkt. nuo 12 iki 3 val. ir nuo 5 iki 9 val. vakarais, šeštad. nuo 1 iki 4 val.

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. A. V. JUCAS
Tel. 763-3310 — 489-4441
ODOS LIGOS — CHIRURGIA
Ofisai:
2403 W. NORTH AVE.
6324 N. MILWAUKEE AVE.
Valandos pagal susitarimą
Visi telefonai 652-1881

DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 48th Court, Cicero
Val. kasdien 10-12 ir 4-7. Trečiad. ir ketvad. tik susitarus.
DR. TERESĖ KAZLAUSKAS
VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTE
9756 W. 143 Street
Orland Park, Ill. 60462
Valandos pagal susitarimą
Tel. — 348-0857

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Avenue, Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. Išklyrus trečiadieniu.
Šeštadienis 12 iki 4 val. popiet.

DR. WALTER J. KIRSTUK
(Lietuvis gydytojas)
8925 West 59th Street
Val.: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 12-4 val. p. p. 4-8 val. vak. šeštad. 12-2 val. p. p. trečiad. uždaryta.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
KODIKIŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Valandos: Kasdien nuo 10 val. rytą iki 1 val. popiet.
Ofiso telefonas: RE 7-1108
Rezd. telefonas: 239-2919

DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2434 West 71st Street
(71-oje ir Campbell Ave., Kampas)
Val.: pirmad., antrad., ketv. ir penkt. Nuo 2 iki 7 val. p. p. Tik susitarus

DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIA
Ofisai:
111 N. WABASH AVE.
4200 N. CENTRAL AVE.
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLEČKAS
OPTOMETRISTAS
(Kalba lietuviškai)
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, POSLES IR PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antrad. nuo 1-4 popiet ir ketv. nuo 5-7 vakaras
Ofiso tel. 776-2899; rez. 485-5548

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Adresas: 4255 W. 63rd Street
Ofiso tel. RE 5-4419
Rezd. GR 6-0417
Valandos: pirm. ir ketv. nuo 1 val. iki 3 val. p. p. ir nuo 7 iki 9 val. vak. antr. ir penkt. nuo 1-3 val. p. p. ir vakarais pagal susitarimą.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir moterų ligos
Ofisai rez. 2953 W. 59th St.
Tel. PROspect 8-1233
Ofiso val.: Pirm., antr. treč. ir penkt. nuo 2 iki 4 val. ir nuo 6 iki 8 v. v. šeštad. 2-4 val. popiet ir kas laiką pagal susitarimą.

DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val.: pirm., antrad., ketv. ir penktad. 2-5 ir 6-7 — iš anksto susitarus.
Tel. Ofiso PR 6-6446

DR. F. C. WINSKŪNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3107 West 71st Street
Valandos: 1-4 val. popiet.
Treč. ir šeštad. pagal susitarimą
Ofiso tel. 767-2141; namų 636-4850

DR. PETRAS ZLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6449 So. Pulaski Road
Val.: pirm. antr. ketv. 2-5 ir 6-8, penktad. 2-5. Šešt. pagal susitarimą.

Gyvosios

LIETUVYBĖS IŠLAIKYMO LAIDAS

Visi sielojamės ir ieškome būdų, kaip būtų galima ilgiau šiam krašte išlaikyti gyvą, kūrybingą išsivijimą.

Užsimerinėme spaudą ir knygą. Tai be galo svarbūs veiksniai lietuviškos kultūros išsaikymo srityje.

Užsimerinėme spaudą ir knygą. Tai be galo svarbūs veiksniai lietuviškos kultūros išsaikymo srityje.

Užsimerinėme spaudą ir knygą. Tai be galo svarbūs veiksniai lietuviškos kultūros išsaikymo srityje.

Nesididžiudami, o tik objektyviai vertindami faktus, galime pasidžiaugti, kad "Draugo" dienraštis, leidžiamas nuo 1909 metų, yra minėtoje srityje išvargęs labai ilgą, plačią ir gilią, gal didžiausią ir reikšmingiausią vėgą.

Ypač mus džiugina faktas, kad jau 25 metai "Draugas" skelbia lietuviškų romanų konkursus, teikia rašytojus, mecenatus, skiria premijas ir išspausdines geriausių veikalų, pateikia juos plačiajai lietuvių visuomenei.

Tokio naujo grožinio veikalo pasirodymas virsta dienraščio metinė švente. Šiais metais ji ruošiamą balandžio 6 d., sekmadienį, 3 val. po pietų Jaunimo centre.

"Draugo" dienraštis kiekvienais metais savo skaitytojus aplanko bent 300 kartų. Rodos, būtų tikslu, kad ir skaitytojai, bent jau čikagiečiai, jo nepamirštų, atvykdami į šventę, įsigydami premijuotą knygą ir tuo prisideddami prie mūsų kultūros puoselėjimo.

Bet ne vienas "Draugas" rūpinasi mūsų kultūriniais reikalais. Yra daug kitų įstaigų ir organizacijų, centrinių ir vietinių. Be jų gerų norų, be didelio darbo ir pasiavintimo reikia ir lėšų.

Blogai, kai tik pinigai ir tik pinigai yra gyvenimo tikslas, tačiau negerai būtų, jei mūsų kultūrinį pastangų niekas neremtų. Mums pinigai tėra tik priemonė kitiems tikslams siekti, tikslas tiktas, kuriuo galima prie gerų sumanymų priesti ir juos įvykdyti.

Senoji išsiviję didelių darbų atlikti, sukurdamą materialinę aplinką — lietuviškas organizacijas, parapijas, knygu, laikraščių leidėju, vienuolijais, pagaliau pastatydamą daugybę pastatų. Deja, jai nepavyko išlaikyti fondų, kurie lietuviškos kultūros išsaikymui ir plėtimui, kovai dėl Lietuvos laisvės.

ra tik savišalpos ir draudimo bendrovės, kurių ir mažą kapitalų procentų dalelė nebenuriada lietuviškos kultūros išsaikymui ir mūsų kultūros plėtimui.

Taigi tenka pagirti tuos mūsų tautiečius, kurie eilę metų sielosi pastoviu lėšų telkimu ir 1962 metais JAV-bių įstaigose įregistravo pirmuosius Lietuvos Fondo įstatus. Juose įsakmiai pažymėta, kad LF tikslas yra remti lietuvių švietimą, mokslą, kultūrą. Fondo lėšos telkiamos aukomis, palikimų užrašais, inšų vestacijomis ir panašiais būdais.

Apie LF veiklą mūsų dienraštyje per eilę metų buvo labai daug rašyta. Didelė dalis "Draugo" skaitytojų yra LF nariai. Taigi nereikia kartoti apie LF to, kas visais gerai žinoma. Galime tik pasidžiaugti, kad per eilę metų pabaigoje LF pagrindinis kapitalas pasiekė 1,043,374 dolerių sumą ir kad ligi 1975 m. pradžios iš savo metinių procentų (pelno) lietuvių kultūros reikalams paskyrė 304,150 dolerių.

Šie skaičiai patys už save kalba. Jie sako, kad LF veikia gerai, sėkmingai, kad jo procentai stiprina mūsų kūrybinį ir kultūrinį gyvenimą.

Reikia pasakyti, kad LF kapitalas iš tiesų yra vargo kapitalas. Jį sudėjo beveik 4000 lietuvių, aukodami tik šimtines. Tūkstantiniai ar keliošimties tūkstančių indėliai retai, nes lietuviškoji išsiviją yra materiališkai neturtinga ir milijonieriu kaip ir neturi.

Čia yra LF silpnybė, bet kartu ir stiprybė. LF, tiesa, neturtingas pinigais, bet turtingas savo nariais, o tuo pačiu dvasia. Taigi ir sudėtas milijonas yra ne kas kita, kaip "našlės skatiku" ar jį panašūs junginys.

Lietuvių Fondui aukos nėra atmetinai grašiai. Juos davė tie, kuriems patiems pinigų trūko ir trūksta. Vadinasi, ir LF milijoninis kapitalas nėra "kapitalistinis", o tik tai kooperatinii būdu sutelktas.

Užtat LF nariai yra neabejotinai jo šeimininkai. Fondo narių metiniai susirinkimai šaukiami įstatuose nustatyta tvarka ir yra savo esmėje demokratiniai. Šiais metais visuotinis metinis narių susirinkimas — suvažiavimas įvyksta balandžio 12 d. Jaunimo centre, Chicagoje. Tą pačią dieną Martinique salėje ruošiamas ir LF pobūvis, taip pat lėšų telkimui skirtas.

Suvažiavimo metu LF vadovai pateiks nariams metinės veiklos apyskaitą. Nereikia nusilepti faktui, kad 1974 finansiniais metais LF turėjo ir kai kurių sunkumų, kurie atsirado dėl siaučiančios infliacijos ir dėl kitų, ne nuo LF vadovų pareinančių, priežasčių. Konkrečiau kalbant, LF gavo mažiau pelno. Šis faktas davė progą kai kuriems neatsakingiems asmenims spaudoje ir kitais būdais pulti ir kaltinti LB vadovybę ir, rodos, ją net skusti atitinkamoms įstaigoms.

Žinoma, pulti ir kaltinti visada yra lengviau, kaip sunkiais krizės metais vesti finansinę LF politiką. Vis dėlto ir "liesaisiais" metais Fondas įstengė lietuvių kultūriniais reikalams paskirti 24,770 dolerių. Yra vilčių, kad kitais metais šis skaičius bus didesnis.

Taigi visos aplinkybės ir LF apyskaitos rodo, kad šios įstaigos vėdėjai yra pasirinkę teisingą kelią. Tiesa, galima juos pozityviai kritikuoti, patarti, bet visais atvejais reikia padėti, nes LF, kaip ir mūsų kitos kultūrinės institucijos, "Draugo" dienraštyje įskaitant, yra tikras mūsų gyvyšios lietuviškos kultūros laidas.

Gen. Francui siūloma pasitraukti

Tautinė falangistų partija tirpsta

A.J. STANIUS

fesiniai ir kur baigiasi politiniai tikslai, nes tai neatkiriama abiejų elementų mišinys, galima laukti, kad Ispanijoje prasidės ir dideli darbininkų neramumai.

Ispanijos spauda ir kitos žinių perteikimo institucijos tebėra griežtai kontroliuojamos teisingumo ministerijos. Pavyzdžiui, Sevilijos provincijos laikraštis "El Correo de Andalucia" išspausdino 96 kunigų deklaraciją, kad šiuo metu Ispanija pergyvena sunkią politinę, socialinę ir ekonominę krizę, dėl to reikia skubių reformų: spaudai ir organizacijoms laisvės. Laikraščio redaktorius buvo pakalintas laužymų valstybinių įstatymų ir nubausytas. Aišku, kad šitoks vyriausybės elgesys yra pylimas žiobalo ant ugnies. Niekas negali sukelti tokios didelės neapykantos vyriausybei, kaip tokie neišmintingi įstatymai. Premjeras Navarro tuojau pakeitė ir teisingumo ministerį, paskirdamas jau naują žurnalistą Jose Maria Sanchez — Ventura. Kokie bus jo pirmieji spaudos dekretai, kol kas nežinoma.

Trys frontai.

Mirus gen. Francui ar jam pasitraukus, lieka trys kovos frontai dėl valdžios: dabartinė vyriausybė, kariuomenė ir komunistų partija.

Kiek paramos tautoje turės dabartinė vyriausybė, priklausys, kaip greitai ji ištesės savo laisvės pažadus. Portugalijos įvykiai stipriai susilpnino žmonių pasitikėjimą kariuomene. Niekas nežino nė Ispanijoje, kiek yra komunistų karininkų eilėse. Komunistų partija, nors oficialiai uždrausta, yra stipriausiai organizuota politinis vienetasis. Jam vadovauja labai pritykę vadas Carrillo ir yra jautiama, kad jo balsu vieną dieną paklausys visa Ispanijos darbininkija. Su juo artimiai bendradarbiauja Catalonijos ir

Generolas Franco

NEIŠNAUDOTOS PROGOS

Kontr. žvalgybininko atsiminimų žingsnelis

JONAS DEMERECKIS

Kai kunigas iš sakyklos pasakė apie miestelio apsupimą dėl dokumentų kontrolės, tai visi maldininkai bažnyčioje paliko ir kombinavo be kontrolės iš miestelio išeiti, ypač visi, kurie neturėjo dokumentų. Kareiviai ir policija tikrino miestelio gyventojų pastatus ir visiems aiškino, kad niekam nevalia slapstytis.

Buvo įsteigti trys pasų tikrinimo punktai. Pasus turėjo gal 10 proc. gyventojų, o kiti visi jokių dokumentų neturėjo. Kas dokumentų neturėjo, visi buvo sulaikyti iki išsiaiškavimo, o kol bus išsiaiškinta, jie buvo apgyvendinti pradžios mokykloje. Tikras sulaikytų skaičius nėra žinomas, bet buvo gal per tūkstantį. Tokio skaičiaus ilgai laikyti nebuvo galima, tad buvo ieškoma išeities. Į atlydus buvo suvažiavę ir aplinkinių parapijų kunigai. Kunigams buvo duota teisė sudaryti sąrašus savo parapijos gyventojų, kuriuos jie pažįsta ir ima atsakomybę už jų išlikimą. Kunigai sąrašus pasirašė paliko mums, o jų surašyti parapičiai buvo paleisti.

Situo keliu eidami, per porą valandų mes atleidome beveik visus vietinius gyventojus. Liko tik tokie, kurių niekas neatpažino, maždaug pora dešimčių asmenų. Su neatpažintais buvo pasiiegtą pagal val-

Galicijos rajonai, kurie siekia autonomijos ir baskų tautinis judėjimas. Komunistų vadas Carrillo tvirtina, kad dabartiniai Ispanijos karininkai nevidains tokios įtakingos Ispanijos ateities kryptyje rolės, kokią suvaidino Portugalijos karininkai. Dėlto komunistai be didelių sunkumų tikisi sudaryti vyriausybę. Reikia pažymėti, kad Ispanijos komunistai gauna daug didesnę sovietų piniginę pašalpą, negu Italijos ir Prancūzijos komunistų partijos, nes Ispanija Sov. Rusijai strategiškai atžvilgiu yra daug svarbesnė, negu kiti Viduržemio jūros kraštai.

Šita komunistų pavojų jaučia ir dabartinė Ispanijos vyriausybė. Yra žinių, kad ji kreipėsi į JAV-bes, prašydama karinės pagalbos, bet kol valdžios viršūnėse tebėsis gen. Franco ir jo režimui oficialiai priešinasi beveik visa V. Europa, tai tokia apsaugos parama yra neįmanoma. Išvada savaime aiški: V. Europa taps sov. Rusijos vergo politiška ir ekonomiškai. V. Europos vyriausybės per savo ekonominių krizių miglas nemato, kas darosi toliau, arba savo tautų laisvę teirūpina tik tiek, kiek jų kišenėn telpa didelių algų.

BAŽNYČIA IR PAŽANGOS PROJEKTAI

Visose Prancūzijos katalikų bažnyčiose pravesta metinė rinkliava įvairiems pažangos kėlimo projektams Afrikoje, Azijoje ir Lotynų Amerikos kraštuose finansuoti. Rinkliavą kiekvienais metais praveda Prancūzijos katalikų komitetas kovai prieš alkį pasaulyje ir už socialinę bei ekonominę pažangą. Praėjusiais metais tokia rinkliava Prancūzijoje sutelkė daugiau kaip 20 milijonų frankų. Panaši organizacija, pavadinta Adveniat vardu, veikia ir Vakarų Vokietijoje. Praėjusiais metais ši organizacija išleido daugiau kaip šešiolika milijonų markių, finansuodama įvairius socialines pažangos projektus Brazilijoje ir kituose Lotynų Amerikos kraštuose.

Jordanijos karalius Hussein as apdovanojo apaštališkąjį delegatą Jeruzalėje William Carver aukštu krašto žymeniu — Jordanijos nepriklausomybės ordinu. Apie tai praneša spaudos agentūros, išskeldamos apaštališkojo delegato veiklą taikos labui ir jo nuopelnus žmonių pagalba srityje.

TARPTAUTINIAI LAISVĖS BYLOS BRUOŽAI

DR. KOSTAS JURGĖLA

Telkiant Lietuvai talką laisvės atgauti, informacinė ir tarptautinė veikla yra būtina. Tais sumetimais 1944 m. Amerikos Lietuvių Taryba pasaulinėje žinių sostinėje New Yorke įkūrė LAIC — Lietuvių Amerikiečių informacijų centrą. Man, anuomet advokatu New Yorke besiverčiančiam, buvusiam Lietuvos generalinio konsulato sekretoriui, teko LAIC vadovauti 1944 - 1951 m. laikotarpyje. Kaip ALT ryšininkui New Yorke ir Washingtone, man teko dalyvauti pastangose dėl "tylos sąmokslų" pralaužimo, DP įstatymo pravedimo, dėl lietuvių išleidimo į Amerikiečių komitetą laisvai Europai ir į Žaliąjį internacionala, pastangose gauti radijo laidas į Lietuvą, o paskiau dar Kersteno komisijai talinti kaip juriskonsultas — patarėjas. Tos pastangos reikalavo dažnų kelionių į Washingtoną, ALT pasimatymus dirvų paruošiti, patirti apie "vėžus" sostinėje, paruošti memorandumų projektus.

Bendradarbiavimas daug būdumo reikalaujančiais reikalais sukūrė savitarpo pasitikėjimą ALT pasimatymams dirvų paruošiantysiose su LAIC, kur man pradžioje talkino prof. Kazys Pakštas ir pulk. Kazys V. Griunius, vėliau pasiliko tik Marytė Kizytė. Pasitikėjimo dėka netrukus nuo manęs nuėmė srovinių patikėtinių globą. Pačioje taryboje srovėms neprireikė naudoti savo veto teisės, nes atsakingais reikalais buvo gražiai sutariama. LAIC ir ALT archyvai kažkur Chicagoje. Jokio susirašinėjimo nesu pasilaikęs, netgi telefoninių pokalbių užrašų (advokato įprotis). Jei kas kada nors domėsis ir jei kas archyvus sutvarkys, tai visi duomenys bus istorikui prieinama.

Spaudoje dabar iškilus kai kuriems Washingtono "Pabaltijo politikos užkuliusiams", manau, bus naudinga priminti bent kelis praeities patyrimus toje srityje.

Ilgainiui "tylos sąmokslą" pavyko įveikti. Šalia politinio darbo, keliems sroviniams fondams suteiktus į B.A.L.F.a, velionio prelato Juozo Končičiaus pastangomis buvo laimėta stambaus masto pergalė, kai, nepaisant rimtų priešišku "vėjų", su vyskupų ir velionio James Farley talka U.L.R.F.A arba B.A.L.F.a buvo priimtas į valstybinę ir pasaulinio masto šalpos tarybą su milijoniniais išteklių ir tarnybiniu personalu namie ir svetur.

Kad tie laimėjimai reikalavo didelių pastangų, rodos jau tas, kad, organizuojant 1942 m. birželio mėn. "New York at War" pa-

rađą, New Yorko gubernatoriaus Herbert H. Lehman nebedavė Baltic States Freedom Day proklamacijos, tenkindamas asmeniškų laišku Baltic American Society vadovybei, kuriame įrodinėjo negalįs proklamacijos skelbti, bet šiaip išsireiškė kuo palankiausiai. Vėliau Lehman vadovavo UNRAI.

New Yorke anuomet buvo sudarytas lietuvių draugijų komitetas, kuris po to parado nutarė tapti New Yorko Lietuvių Taryba (Nors aukos buvo siunčiamos ALTAI, o ALTA nesidėta; anuomet Brooklyn buvo veikus tautininkai, o sandariečių vos keli asmenys, Chicagoje buvo gausūs sandariečiai ir vos saujelė tautininkų, kai Olio grupė nesidėjo į ALT). Valstybės departamento ryšininkas sutiko į parada išleisti Sovietų Sąjungos "floata" su "laudies kostiumais" pasiredžiavus naujais "tarybiniais tautiečiais" (iš "Laisvės" pastogės). Mes mėginome pastoti tam kelią, ypač kai Valstybės departamento ryšininkas panor mums uždrausti nešti Lietuvos vėliavą. Baigėsi tuo, kad lietuvių kelių šimtų dalinio priešakyje ejo keliasdešimt uniformuotų lietuvių legionierių su JAV, Lietuvos ir Amerikos Lietuvių legijono Dariaus ir Girėno posto 1 Nr. vėliavomis. Lietuvis vėliavą nešė septynių su puse pėdų tigio jaunuolis Klinas (vėliavos marinas, sužeistas Italijoje). Aš, mano ad-jutantai ir kiti vėliavininkai netraukioje atrodome kaip nykšukai. Tą vaizdą stebėjo koks šimtas tūkstančių parade dalyvavusių karių, jūreivių ir lakūnų ir milijoninės minios. Valstybės departamentas, kuris 1942 m. "nepripažino" Lietuvos aneksijos, nepasituntė prieš mūsų policijos, kuri vargiai bėmėgintų vėliavas atimintinė iš uniformuotų karo veteranų.

ACFE — RFE Anuomet mums nebuvo žinoma, kad American Committee for a Free Europe, Laisvosios Europos radijo RFE globoja, kaip ir eilė kitų "privatių amerikiečių" organizacijų, tikrovėje buvo valdžios įstaigos globojama Amerikos interesams skatinti. Darbo plotmėje ACFE darbams anuomet vadovavo Dewitt Clinton Poole, buvęs Valstybės dep-to pareigūnas. Ruošdamas savo disertaciją apie valstybinių santykių tarp Lietuvos ir JAV užmezgimą, žinojau, kad tas asmuo Washingtonui atstovavo (chargé d'affaires) Volgodoje, kai ten šalia Kolkako kariuomenės buvo amerikiečių ekspedicinė kariuomenė. (Bus daugiau)

gos todėl, kad reikėjo tą pat darbą atlikti visame Trakų apskrityje ir kartu Musninkuose. Čia susidūriau vėl su tomis pat problemomis. Visu Trakų apskrities neutralios zonos palyginus sulenkė piliečiai nenorėjo imti lietuviškų pasų ir taip pat ėjo agitacija steigti lenkiškas mokyklas. Turint praktikos iš Musninkų, ir Trakų apskrityje be jokio vargo ir be jokios panikos buvo užkiristas kelias lenkas agentams kiršinti piliečius, steigti lenkiškas mokyklas ir neimti pasų.

1923 metais buvo panaikinta neutrali zona, o jos vieton pravesta vadinama siena. Lietuvos vyriausybė su neutralios zonos panaikinimu ir sienos pravedimu nesutiko, tada neutralios zonos pasidalinime ir nedalyvavo.

Panaikinus neutralią zoną, lenkai savo pusėje karėviams saugoti tą sieną pastatė kardonus. Kadangi Lietuvos vyriausybė su tokiu sienos pravedimu nesiskaitė, laikė tai laikinu dalyku, tai nė mūsų pusėje apsaugai kardonų nstatė. Mūsų saugotojai ir toliau gyveno pas ūkininkus, nuomodami iš jų patalpas pagal nustatytą kainą.

Lenkų valdžia tą sieną laikė amžinu dalyku ir dėjo pastangas ją sutvirtinti. Sienos linijoje įkasė medinius stulpus apie metrą aukščio nuo žemės, jų viršutiniam gale įdėgino savo valstybės ženklą — erelį. Jeigu linija ėjo per mišką, tai miške buvo iškirtas tarpas, kad sargybiniai nepaklystų. Stulpas nuo stulpo buvo apie 100 metrų.

Pagal tą lenkų pravestą sieną visgi vėliau buvo priversti patruliuoti ir mūsų apsaugos vyrai. Ta lenkų sudaryta siena veikė iki 1939 m. karo lenkų su vokiečiais pradžios. Nuo tada ta siena panaikinta, o dabar jos jau niekas nė nežino, kad ji kada čia buvo. (Bus daugiau)

tybės įstatymų tvarką. Pasų taisyklės sakė, kad, jei Lietuvos pilietis sulaikomas be dokumentų, gali būti nubaustas 50 auksinų. Sulaikytų sąrašai buvo persiųsti Ukmergės apskrities viršininkui, kad su jais pasi-elgtų, kaip įstatymai reikalauja. Kiek pamenu, apskrities viršininkas padarė natarimą: jeigu sulaikytieji per 10 dienų išsiims savo valsčiaus vidaus pasus, tai jiems jokios bausmės nebus, o tik bus baudžiami tie, kurie pasų per 10 dienų neišsiims.

Per savaitę laiko pasus išsiėmė ir buvę sulaikyti ir nesulaikyti. Tokiu būdu nė vienam pabaudos mokėti nereikėjo. Musninkų valsčiaus viršaitis Kancleris daugiau niekad nedejavo, kad gyventojai neima pasų.

Taip staigiai pasus išduodant, lenkuojantieji taip pat nedrso reikalauti, kad jiems pasuose būtų pažymėta lenkų tautybė. Po sugalvotos per atlydus pasų kontrolės mes laimėjome tiek, kad greitai laiku visi minėtų valsčių gyventojai išsiėmė Lietuvos pasus su tautybės pažymėjimu — lietuvis. Ir vėliau jie negalėjo reikalauti, kad būtų steigiamos lenkiškos mokyklos. Lenkų dėtos pastangos savo tikslu nepasiekė, nes buvo laiku ir teisingai užkiristas jų įtakai kelias.

Panašūs dokumentų patikrinimai buvo padaryti tais pat metais vasarą Čiobiškio ir Bagaslaviškio parapijose. Kaip anksčiau visi prie neutralios zonos patinėti valsčiai buvo sulenkėję, taip dabar jie sulietuvinėjo, gavo Lietuvos pasą su įrašyta tautybe — lietuvis.

Kaišiadorių žvalgybos punkte

1923 m. pavasarį XI-to žvalgybos punkto viršininko patvarkymu iš Musninkų buvau perkeltas atgal į Kaišiadorius. Kaišiadoryse buvo pavesta sunkeanės parai-

MŪSŲ KOLONIJOSE

Worcester, Mass.

SV. KAZIMIERO PARAPIJOS MOKYKLA

1913 m. atvykęs į Šv. Kazimiero parapiją jaunas ir energingas kun. J. Jakaitis susirūpino ir jos švietimu. Tų pačių metų vasarą įsteigė vasarinę mokyklą mokyti lietuvių kalbos ir tikybos.

Suaugusiems įsteigė vakarinę mokyklą, kurioje šeštadieniais ir pats dėstydamas pamokas. 1922 m. nugriauta parapijos salė Waverly gatvėje. Jos vietoje pradėta statyti mokykla. 1924 m. pastatyta tųjų aukštų su rusiu moderniška mokykla. Statyba kainavo 154,000 dol. Mokyklbos viršuje Lietuvos Vytis, o žemiau lietuviškas užrašas: Šv. Kazimiero Lietuvių mokykla.

Rengiantis 31 d. tais pačiais metais Springfieldo vysk. Thomas M. O'Leary iškilmingai pašventino mokyklą ir tais pat metais pradėtas mokslas su 6 skyriais. Už mokyklos iš senosios klebonijos padarytas vienuolynas mokytojos seselėms. Vienuolyno remontas kainavo 27,462 dol. Mokyklos kiemui Harrison gatvėje nupirktos trys nuosavybės ir seselėms tiesiog išteiti į baznyčia Providence gatvėje viena nuosavybė.

Pirmais mokslo metais šešiuose skyriuose buvo 289 mokiniai, o antrais metais jau aštuoni skyriai su 430 mokinių. 1927 — 1928 m. mokinių skaičius buvo pasiekęs 505, o po to truputį mažėjo. 1946 — 1947 mokslo metais nukrito iki 199, paskui vėl pamazda kilo ir vidutiniškai laikėsi apie 350. Nuo 1960 metų vėl pradėjo mažėti ir 1968 — 1969 mokslo metais nukrito iki 215. Nuo 1940 m. veikia vaikų darželis. Nuo 1937 — 1958 m. mokykla buvo devynių skyrių — jaunesnioji vidurinė mokykla. (Junior High School). Nuo pat mokyklos įsteigimo visą laiką buvo dėstoma lietuvių kalba, Lietuvos istorija ir geografija.

Nuo 1949 m. į mokyklą įsijungė daug naujų ateivių vaikų, kurie laisvai kalbėjo lietuviškai, tad jų negalėjo patenkinti išimamas lietuvių kalbos kursas mokykloje.

Tai pastebėjusi mokyklos vedėja seselė M. Perpetua 1952 m. įvedė naujų ateivių vaikams ats kirai lietuvių kalbos pamokas. Ši tvarka išliko iki 1960 m. Lietuvių mokyklą vidurinė mokykla. (Junior High School) dėstė vedėja seselė M. Perpetua, seselė M. Scholastika ir seselė M. Salvatore.

LB apylinkės pirm. Pr. Stanelui susitarus su parapijos klebo-

nu kun. J. Jutkevičium ir mokyklos vedėja seselė M. Charlene, nuo 1969 m. kovo 4 d. įvesta lietuvių kalba atskiru dėstomuoju dalyku visiems mokiniams. Mokytoju pakviestas Pr. Pauliukonis. Ilgus metus parapijos mokykla surengdavo du lietuviškus parengimus su lietuviška programa: prieš Kalėdas ir mokslo metų pabaigoje.

Nuo 1960 metų tų parengimų atsiskaityta. Surengiama tik viena programa su lietuviškomis dainomis ir šokiais vasario 16 d. paminėti Lietuvos nepriklausomybės šventei.

Mokyklai nuo jos įsikūrimo die nos vadovauja ir joje dėsto Šv. Kazimiero vienuolijos seselės. Pirmosios dvi mokyklos vedėjos seselė M. Elzbieta ir seselė M. Pranciška jau mirusios.

1972 m. vyskupui B. Flanagan prašant tėvai marijonai perėmė parapiją. Naujasis klebonas pirmiausia susirūpino mokyklos remontu. Šiuo laiku pradėtas mokykloje įrengti gimnastikos kambarys. Klebonui į pagalbą ateina prie mokyklos veikianti Motinų gilda.

Klebonas kun. A. Micūnas rūpinamasis mokykla neužmiršo ir seselių mokytojų vienuolyno, kuris taip pat kaip ir mokykla buvo reikalingas remontu. Padarė ir ten panašiai kaip mokykloje, kad seselės turėtų patogesnes gyvenimo sąlygas.

Šio gražaus Auksinio Mokyklos jubiliejaus proga tenka palinkėti, kad Dievui padedant mokykla augtų mokinių skaičiumi, egzistuoūt ilgus, ilgus metus.

J.M.

MOTINŲ GILDA

Prie mokyklos veikia 1946 m. įsteigusi Motinų Gilda kurios tikslas rūpintis parapijos mokyklos sumoderninimu. Pirmąją gildos valdybos pirm. buvo L. Bunevith. Dabartinę sudaro: pirm. M. Racicot, vice-pirm. B. Anton, protokolu rašt. J. Wojciak, finansu rašt. A. Bender, išd. N. Rajacki. Revizijos komisija: N. Mitchell ir H. Zalauskienė. Spauda ir laiškų siuntinėjimu rūpinasi D. Little.

J.M.

NAGINGI IR SUMANŲS LIETUVIAI

Worcesterly lietuviai turi didelio dėmesio vertą prekybą ir automobilių pataisymo įmonę. Valgomų produktų prekybą turi Matulevičiai, o automobilių pa-

taisymo dirbtuvę ir benzino pardavimo stotį turi Jonas Vidūnas. Kai jėmi į Matulaičių krautuvę matyti, kad čia šeimininkauja didelių gabumų prekyboje asmenys. Krautuvėje matyti didžiausios krūvos šviežių dešrų, rūkytų dešrų, kumpių, vištų, kalakutų, krūvos lietuviško An-drulio sūrio, olandiškų, daniškų ir šveicariškų sūrių.

Daugybė lietuviškos juodos rūginės ir baltos duonos. Apgailėtina, kad lietuviai šitą prekybą labai silpnai remia. Daugiausia pirkėjų yra lenkų tautybės.

Jonas Vidūnas automobilių taisymo specialybeje dirba daugiau kaip 25 metai, yra labai gabus specialistas, samdo 4 darbininkus.

Taip pat apgailėtina, kad lietuviai mažai jį remia, nes turi tik apie 10 lietuvių, kurie atvyksta taisyti automobilius.

Antanas Bušmanas

East St. Louis, Illinois PADEKA

Pragyvenome apie ketvirtį šimtmečio gražioje — Mississippi slėnio apylinkėje tarp nuosirdžių ir draugiškų brolių ir sesių lietuvių; kartu liūdejomė nelaimėje, kartu džiaugiamės laimėje.

Mums buvo nepaprastai sunku skirtis iš Jūsų tarpo. Mūsų nuosirdžiausia padėka L. B. Valdybai, suruošusiai tokias puikias išleistuves, visiems išreikšusiems mums tiek daug gražių linkėjimų ir visiems, visiemis sesėms ir broliams lietuviams į tą mūsų atsisveikinimo vakarą atsilankiusiems. Mes Jūsų nuosirdaus draugiškumo niekuomet nepamiršime. Su gilia pagarba ir padėka

Dr. Juozas ir Ona Petrikai

(pr.)

A. + A. JURGIUI JAKUBONIUI mirus,
jo mielą žmoną STASĘ ir gimines giliai užjaučiame ir kartu liūdimė.

Antanas Reklaitis
Mikas Reklaitis
Vytautas Reklaitis su šeima
Vida Reklaitytė-Jurkuvienė su šeima

Aktoriui A. + A. LEONUI BARAUSKUI,
netikėtai iškeliavus amžinybėn, mano brangiai klasės draugei danutei ir sūnams, reiškiu giliausią užuojautą.

Gražina Stripinienė su šeima

HAVE A NICE DAY! SAVE! SAVE! SAVE!

OPEN A SAVINGS ACCOUNT WITH S.A.S.
WHICH STANDS FOR
SECURITY, AVAILABILITY AND STABILITY.

RECEIVE THE HIGHEST INTEREST ALLOWED BY LAW PLUS A SELECTION OF ONE GIFT WITH A DEPOSIT OF \$100 OR MORE; \$300 OR MORE; \$1000 OR MORE; \$5000 OR MORE

WATCH FOR OUR SPECIAL BICENTENNIAL GIFTS

Saint Anthony Savings

1447 So. 49th Court
Cicero, Illinois 60650
TELEPHONE: 656-6330

OFFICE HOURS: Monday 9-8; Tues. Thurs. & Fri. 9-5; Sat. 9-1
Closed Wednesday —
Use our convenient parking lot

ON CERTIFICATE ACCOUNTS EARN: 7 1/2% FOR 6 YEARS; 7% FOR 4 YEARS; AND, 6 1/2% FOR 1 YEAR ON DEPOSITS OF \$1000.00 OR MORE. A substantial interest penalty is required for early withdrawal from any savings certificate.

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

TELEVIZIJOS
Spalvotos ir paprastos Radijai
Stereo ir oro vėsintuvai
Pardavimas ir taisymas

MIGLINAS TV
2346 W. 69th St. — Tel. 776-1486

Ivairių prekių pasirašymas, motociklai, šaldytuvai, maistas, doleriniai CERTIFIKATAI IR AUTOMOBILIAI
COSMOS PARCELES EXPRESS
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
2501 W. 60th St., Chicago, Ill. 60629
3333 So. Halsted, Chicago, Ill. 60608
Tel. WA 6-2737; 254-3320
V. Valantinas

VALOME KILIMUS IR BALDUS
Planuame ir vaškujame visų rūšių grindis
J. BUBNYS — Tel. RE 7-5168

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Gery prekių didelis pasirinkimas. Automobiliai, šaldytuvai, televizijos, dolerinių certifikatai, maistas, akordeonai
2608 W. 69th St. Chicago, Ill. 60629
TELEF. — WA 5-2787.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ ir kitus kraštus

NEDZINSKAS, 4063 Archer Ave., Chicago, Ill. 60632, tel. 927-5980

HEATING CONTRACTOR
Irengiu mieste ir užmiesty naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymui pečius, air conditioning ir vandens boilerius. Dirbu greit, sąžiningai ir garantuoti.
DOMAS ŽUKAUSKAS
4444 So. Western Ave., Chicago, Ill. 60609
Tel. VI 7-3447

REAL ESTATE

Savininkas parduoda 2-ju miegamu namą rinktinėje vietoj Bogan rajone. Visi dideli kamb. įrengtas rūsy, apvertas kiemas. Dang priedu, 2 maš. garažas. Turite pamatyti, skambinkite
FR 8-1377

LAIKAS GERĖJA

4 butų didelis mūras. Nėra 15% nuo investuoto kapitalo. Platus lotas. Atskiri gazo šildymai. Brighton Pk. \$39,000.
Didelis 5 kamb. 2-ju aukštų, 20 metų mūras. 1 1/2 vonios. Sausas pušinis baltas medis. Blokai į pietus nuo Marquette pko. ir Kedzie. \$22,950.
10 butų mūr. 2 auto mūro garažas. Naujas gazo šildymas. Aluminis langai. 60 p. lotas. Art mšų \$77,000.
Arti prie parko. Apie 13 metų 2-ju butų po 5 1/2 kamb. mūras. Mūro garažas. Atskiri šildymai. \$44,000.
2 butų mūras. 2 auto garažas. Atskiri nauji gazo šildymai. Karpetai alumin. langai. Arti ofiso. \$28,500.
Sviesus, didingas 16 metų 1-ju butų mūras. Atskiri šildymai, alumin. langai. apie 40 p. lotas, mūro garažas. Marquette Pk. \$48,000.
Pajamų gražus bungalow Marquette Pk. 2 butai — 6 ir 8 kamb. Gazo šildymas. 50 p. lotas. Garažas. \$21,800.

VALDIS REAL ESTATE

7051 S. Washtenaw Av. RE 7-7200

Savininkas parduoda 6 kamb. Cape Cod namą Marquette Parko apylinkėje. Susitarimui apžiūrėti skambinkit
776-0410

For sale by owner — 6 room Cape Cod Marquette Park area. Shown by appt. Call 776-0410.

BEAUTIFUL 6 FLAT
Winston Park area.
Will sell on contract.
Tel. 282-1845

74-os ir Rockwell apyl.

2 mieg. mūr. bungalow. Naujas centr. šildymas ir centr. oro vėsinimas. Nauja virtuvė. Didelis garažas. Kaina \$24,750. Skambint savininkui 436-0995

4 butų mūr. netoli Kedzie ir 72-os. Geras investavimas.
Puiki rezidencija. 3 mieg., įruoštas rūsy. \$2 ir Kedzie.
2 aukštų mūr. apyauja. Gražioje vietoje Marquette Pk.
Labai gražus 2 miegamų mūr. prie 64-os ir Kedzie.
2 butų mūrinis ir garažas. Brighton Pk.

Notariatas — Drandimai
Income Tax

SIMAITIS REAL ESTATE
2951 W. 63rd St., 436-7878

M. A. ŠIMKUS
REAL ESTATE, NOTARY PUBLIC
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, tel. 254-7450

Taip pat daromi VERTIMAI, GIMINIŲ IŠKVIETIMAI, PILDOMI PILETETYS PRASŲMAI ir kitoki blankai.

BUTŲ NUOMAVIMAS
Namų pirkimas — Pardavimas — Valdymas
Draudimai — Income Tax
Notariatas — Vertimai

BELL REALTY
J. BACEVICIUS
6455 S. Kedzie Ave. 778-2233

BUD'S REALTY
NAMŲ PIRKIMAS BEI PARDAVIMAS
Butų Nuomavimas
BALYS BUDRAITIS
4369 So. Archer Avenue
Telef. — 254-5551

PROGOS — OPPORTUNITIES

WELL ESTABLISHED NEEDLE POINT STORE
for sale. Call between 10 a. m. and 6 p. m.
Tel. 780-1329

Remkite "Draugą".

DEMESIO!

FRANK'S TV and RADIO, INC.
3240 SO. HALSTED STREET TEL. — CA 5-7252

RADIO IR STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS
DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJOS APARATŲ.
SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

HELP WANTED MOTEKYS

Earn extra money on your own time. Introduce friends and relatives to World Book, the largest selling encyclopedia. Earn your own set and generous commissions.
Call RUTH GRONLI
After 5 P. M. & Weekends or days 736-2192 724-8331

ATTENTION OFFICE GIRLS

Enjoy a variety of jobs: Experienced Clerk-Typists, Clerks, Account Clerks and Secretaries.
Flexible work schedule, attractive pay. The interesting jobs are always available at Task Force.
Call KAREN at 491-9030

HELP WANTED — VYRAI

PART-TIME WORK
Evening: Mon.-Thurs. Help us keep our confirmed appointments. Car required. No selling. Avg. monthly commissions — \$260.00 to \$720.00. Call for appointment
Tom Pope — 399-7803

LIFE REP. TRAINEE POSITION OPEN

Excellent training, salary, commission and outstanding fringe benefits. Your future decided by you. For consideration please mail resume of your qualifications to Lee Chelmsky.

EQUITABLE LIFE OF NEW YORK

401 N. Michigan Ave. Suite 554
Chicago, Ill. 60611
E.O.E.P. M/F

EXPERIENCED JANITORIAL PERSONNEL

familiar with Clark equipment. Clean vinyl floor, carpets, waxing etc.
Must have polygraph test. No illegal drug use, drink or theft records.
CALL — 427-5115

ISNUOMOJAMA — FOR RENT

ISNUOM. mieg. kamb. su atskira vonia Marquette Pk. Galimybė naudotis virtuve. GR 6-6569

DEMESIO!

NAMŲ APSILDYMAS
Taisau senus ir įdedu naujus pečius. Pigiai išvalau, taipgi alyvinius perduru dėl dujų. Įdedu vandens šildytuvus. Kreiptis —
A. BANYŠ — 447-8306

10% — 20% — 30% pilsu mokestis, už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Chicago, Illinois
Tel. GA 4-8654

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna aprauda.
TEL. — WA 5-8063

"LIETUVOS ATSIMINIMAI"

Endžio Valanda jau 30 metų tarnauja New Jersey, New York, ir Connecticut lietuviams! Kas šeštadienį, nuo 4 iki 5 val. p. p., iš WEVD Stoties New York (1330 kil., AM ir 97.9 meg. FM).
Direkt. — Dr. Jokūbas J. Stukas
Mountainside, N. J. 07092
Tel. 232-5565 (code 201)

A. VILIMAS MOVING

Apraustas perkraustymas
Įvairi atstumu
823 WEST 34th PLACE
Tel. — FRONTIER 6-1882

DEMESIO!

FRANK'S TV and RADIO, INC.
3240 SO. HALSTED STREET TEL. — CA 5-7252

RADIO IR STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS
DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJOS APARATŲ.
SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

A. + A. ARTŪRUI KOKLIUI mirus,
žmonai APOLONIJAI, dukroms DANUTEI, DALIAI, LI-DIJAI, sūnams VYTAUTUI, ALGIUI, JONUI, jų šeimoms bei giminiams ir artimiesiems reiškiamė giliausią užuojautą ir kartu liūdimė.
Edna ir Stasys Vaškėliai

LAISVĖ TAIP PAT ĮPAREIGOJA

Ar mes atliekame laisvės pareigą savo tautai? Bent vienu atžvilgiu mes galime ją nesunkiai atlikti, būtent ugdydami lietuvišką knygą.
Už \$5.00 ar daugiau paįdami lietuviškų knygų per metus, mes galime per Lietuvos Knygos Klubą palaikyti gyvą LAISVĄ LIETUVIŠKĄ KNYGĄ. Už tai mes gausime pasirinktinai visus Klubo leidinius trečdaliu pigiau.

Rašykite toliau:
Lietuviškos Knygos Klubas
4545 West 63rd Street
Chicago, Illinois 60629

pridedami \$5.00 įstojamo mokesčio. Jokių kitų mokesčių nereikės. Iškyrus už pasirinktas knygas su trečdaliu nuolaidos.
Klubas siūnia savo nariams informacijas apie išleidžiamas knygas.

LAISVĖ TAIP PAT ĮPAREIGOJA

LIETUVIAI TARPTAUTINIO INSTITUTO BALIJUJ

Tarptautinis Institutas Bostone kiekvienais metais rengia didžiulį balių. Jame dalyvauja etninės grupės su savo tautiniais valgiais, kostiumais, būna programa ir tautinių rūbų premijavimas. Baliuje dalyvauja Bostone reziduoją svetimų valstybių konsulai.

Šių metų balius pavadintas "38th International Ball of 1975". Jame lietuvius atstovavo Lietuvos federacijos klubo Bostono skyrius, kuriam pirmininkauja Aleksandra Daukantiene - Moriarty. Meninėje programoje dalyvavo Bostono vyrų sekstetas, vadovaujamas kompozitoriaus Julijaus Gaidelio. Sekstetą sudaro broliai Lingertaičiai, Bruggys, Eikinas, Lizdenis ir Šimkus. Tautybės, kurios buvo atstovaujamos: albanai, austrai, kanadiečiai, kiniečiai, čekoslovakai, danai, suomiai, prancūzai, vokiečiai, graikai, vengrai, indai, indonezai, izraelitai, italai, latviai, libanai, lietuviai, naujzelandiečiai, norvegai, lenkai, rusai, švedai, sirai, turkai ir amerikiečiai. Taip jie buvo surašyti programoje, pamintint kiekvienos tautybės vadovą ir padėjėją. Lietuvių įrašyta Aleksandra Daukantiene - Moriarty ir Ona Gerulienė. Visos tautybės turi savo stalus apkrautus valgiais. Lietuvių stalas buvo pats didžiausias, geriausia vietoje ir gražiausiai dekoruotas. Dekoravo dail. Vyt. Dilba. Už labai ilgo stalo ant sienos kabėjo lietuvių tautinių raštų audinys, papuoštas tautinėmis juostomis ir Lietuvos Vytis. Šalia stovėjo dvi didelės tautinės lėšės. Viršuje didelės užrašas "Lithuania". Stalas apkrautas viskio, gėrybėmis ir papuoštas tulpėmis. Nuo pat balius atidarymo lietuvių stalas buvo apulgas pirkėjų. Už stalo "pardavėjos" lietuviškos ponios ir panelės: Moriarty, Manomaitienė, Lendraitienė, Girulienė, Karostenė, Vileniškiene, Ulevičienė, Žickienė, Ausiejienė, Jančauskienė, Gineitienė, Ivanauskienė ir Stankūnaitė, pasiūšios tautiniais rūbais. Jos turėjo gerokai pasitempti, kad aptarnautų tokią besiveržiančią minią. Dirbo pasikeisdamos. To sunkaus darbo didžioji organizatorė buvo moterų klubo pirm. Moriarty ir visa jos valdyba, taip pat viskuo prisidėjo ir dalyvavusios ponios ir daug kitų. Tik nei viena lietuviška organizacija jų neparėmė.

Didžiojoje salėje pagrindinėje programoje pirmiausia buvo pristatyta konsula su poniomis. Tada atžygiavo skotų "pipininkai" ir labai triukšmingai grojo. Žino ma, jų uniformos tikrai iškilmingos. Po jų šoko elličiai ir armėnai savo tautinius šokius. Ispanų baleto šokėjas pašoko įdomų šokį - flamingo. Taip pat šoko lenkų tautinių šokių grupė. Čia programa kiekvienai tautybei yra kelių minučių, o visi dalyviai privalo dėvėti tautinius rūbus. Po šios programos buvo sugiedota "America The Beautiful". Išnešus kėdes iš salės, buvo žygiavimas tautiniais rūbais pasipuošusių, už kuriuos buvo trys premijos. Lietuvių grupė buvo didelė. Pirmą premiją gavo lietuviškos studentė Vilija Leščinskaitė. Ir tuo džiaugėmės.

Mažesnėje salėje visą laiką vyko programa, su pertrauka, kada didžiojoje salėje vyko. Mūsų vyrų sekstetas padainavo kelias dainas. Šioje salėje programą atliko įvairios tautybės daina, muzika, tautiniai šokiai.

Publikos viso buvo apie 4,000. Visi labai draugiškai ir mielai domėjosi visomis tautybėmis. Mes galime pasidžiaugti, kad lietuviai buvo taip gražiai atstovaujami. Mūsų ponios buvo sunkus darbas, bet jos lietuvių reprezentavo puikiai.

PUIKUS KONCERTAS

Sv. Kazimiero parapijos bažnyčioje Brocktone Verbų sekmadienį buvo suruoštas religinės muzikos koncertas. Parapijos klebonu yra kun. Petras Sakalis, o vargonininku kompozitorius Julius Gaidelis. Programoje koncerto rengėjų minimas parapijos choras. Viešpatie mano - A. Stradella, atliko solistas Benediktas Povilavičius, Largo - G.F. Handel, atliko solistas Stasys Liepas, Ave Maria - Ch. Gounod, atliko solistė Daiva Mongirdaitė - Richardson. Atgailos malda - R. Wagner, atliko sol. Povilavičius, Panis Angeličius - C. Franck, atliko Daiva Mongirdaitė - Richardson solo ir choras, Sanctus - Beethoveno, atliko sol. Stasys Liepas, Malda - Maniusko, atliko sol. Benediktas Povilavičius, Crucifix J. Faure, atliko Daiva Mongirdaitė - Richardson ir stašys Liepas, duetas; Palmes - J. Faure, atliko sol. Liepas; Prisiškėlimo kantata - VI. Jakubėno ir Malda už Tėvyne - J. Gaidelio atliko choras. Giesmės iš kitų kalbų lietuviškai išvertė sol. Stasys Liepas ir jos buvo giedamos lietuviškai.

Programa buvo neperkrauta ir buvo labai puikiai atlikta. Sv. Kazimiero bažnyčia turi gerą akustiką. Ir reikia pasidžiaugti ir pažymėti, kad visi solistai skambėjo labai puikiai. Parapijos choras, ve damas muz. Julijaus Gaidelio, nėra labai didelio sąstato, tačiau, skambėjo galingai ir atrodė, kad tai milžiniškas choras.

Po koncerto buvo palaiminimas Sv. Sakramentu.

Buvo gražus paprotys ruošti religinius koncertus, bet jie jau baigia išnykti, kaip baigia išnykti ir choralai. Tačiau Sv. Kazimiero parapijos Brocktone stiprėja ir auga. Tai tur būt dėka klebono Sakalio ir vargonininko Gaidelio.

Prieš koncertą tėvas Jurgėlaitis supažindino su muzikos ir spalvų tradicija. Viražai buvo reikalingi, kada žmonės nemokėjo skaityti. Jie paveikluose matė tą yską. Tas pat ir giesmė. Ji giliau paveikia tikinčiuosius.

Koncerto klausėsi ir gražus būrys bostoniškių. Po koncerto salėje po bažnyčia, visi koncerto klausytojai nemokamai buvo pavaisinti kava, pyragais ir kitais skanėstais. Vaišes suruošė choro narės ir jų artimieji. Tas viskas yra tik gražaus sugyvenimo ir darbo pavyzdys visiem lietuviams.

P.Ž.

KONCERTAVO GINA ČAPKAUSKIENE

Naujosios Anglijos Pabaltiečių draugijos šiuo metų serijos paskutiniam koncerte programą atliko solistė Gina Čapkauskienė, jai akompanavo Saulius Cibas. Šiuo koncertu užbaigtas šiuo metų sezonas.

GRAFIKŲ PARODA

Lietuvių grafikų paroda buvo kovo 22 ir 23 d. So. Bostono Lietuvių Piliiečių d-jos auditorijoje. Dailininkus pristatė ir apie grafikos meną kalbėjo dail. Eugenija Rastoniene.

DABAR GERIAUSIAS LAIKAS ĮRENGTI TVORAS JOSŲ NAMŲ PUOŠNUMUI IR ŠEIMOS SAUGUMUI

NAMŲ APKALIMAS - "SLIDING"
Įrengiamo tvoras, duris, langus, stogelius, tureklis ir kt. įvairaus metalo, plastikos ir stiklo gaminius namams, darbinimui, papuošimui.

KOSTAS BUTKUS — TELEF.: 778-2781

P. Ivanauskienė (kalba vidury) buvo pagerbta Putnamo seselių rėmėjų susirinkime Chicagoje jos gimtadienio proga. Išreikšta jai padėka, nes ji seserų rėmėjų eilėse išbuvo 33 metus. Matyti E. Abelkienė, seselė Margarita, B. Balėskienė, P. Ivanauskienė, P. Norvilas, seselė Oliveta. Nuotr. D. Vakarės

J. KAČINSKAS DIRIGUOS SIMFONINIAM ORKESTRUI

Kompozitorius Jeronimas Kačinskas diriguos Berklee Muzikos kolegijos orkestrą balandžio 16 d. 8:15 val. vakare Berklee kolegijos koncertų salėje M 33,150 Massachusetts ave. Bostone. Programoje Vivaldi, Bartoko, Schuberto, Schumanno ir Cherubini kūriniai. Koncerto solistė smuikininkė Dorothy Bales. Kolegijos choras ir orkestras atliks Cherubini "Des Irae" ir Requiem.

MIRĖ VITAS ULEVIČIUS

Vitas Ulevičius, kuris prieš kelis mėnesius buvo peršautas ir la bai sunkiai sužalotas, iki dabar pakėlė net kelias operacijas, nors dar dvi kulkos nebuvo išimtos, bet jau jautėsi kiek geriau. Tačiau kovo 24 d. ligoninėje jo gyvybė užgoso. Nuliūdime paliko žmona Dorothy, sūnus Michael ir Brain, dukrytę Tina, motiną Oną Ulevičienę, seserį Birutę Skabeikienę ir daug kitų giminių. Vitas buvo tik 28 metų amžiaus. Laidojamas kovo 28 d. Priklausė jūrų skautam ir Lietuvių Piliiečių d-jai. Jo šeima liko labai sunkioje padėtyje, nes jo žmona irgi serga.

RASYKIME LAISKUS

Amerikos Lietuvių Tarybos Bostono skyriaus valdyba ragina visus lietuvius rašyti laiskus savo valstijos senatoriam, kongresmanam, valstybės prezidentui ir valstybės sekretoriui bei žurnalistui Bill Anderson dėl gresiančio Lietuvos sovietinės okupacijos pripažinimo. Laiskų pavyzdžius galima gauti Keleivyje ir Lietuvių Enciklopedijoje.

PASITARIMAS BICENTENNIAL REIKALU

Kvo 26 d. Massachusetts Bicentennial komisijos narė buvo atvykusi pas lietuvius paaiškinti kaip etninės grupės gali prisidėti prie Amerikos 200 metų nepriklausomybės paminėjimo ir ko-

DO YOU LIKE TO WRITE?

ARE YOU CREATIVE?

We need Theaterplays, Screenplays, TV-Scripts and Ideas, Shortstories, Poetry, Biographies, Novels, Pop-Music and Lyrics.

Wake up and get with it! Write and send to:

ENTERTAINMENT CENTURY LTD.
7966 Beverly Blvd. # 102
Los Angeles, Cal. 90048

PADĖKA

A. + A. ONA PAPSIS

Mūsų mylima žmona, motina ir teta apledo šį pasaulį 1975 m. kovo 22 d. Palaidota šv. Kazimiero Lietuvių kapinėse 1975 m. kovo 26 d.

Nuoširdžią padėką reikiame klebonui kun. A. Zakarauskui už maldas koplyčioje ir šv. Mikolas bažnyčioje, kun. V. Zakarauskui už maldas prie kapo, kun. A. Puchonakui, kun. J. Malinauskui, kun. V. Mikolajūnui, ir kun. R. Vališkorui už maldas ir apsilankymą koplyčioje.

Dėkojame seselėm Kazimierietėms ir šv. Kazimiero Ses. Rėmėjų draugijai už atsilankymą ir atkalbėjimą rožančiaus koplyčioje.

Taip pat ačiū grabnešiams bei giminiams ir draugams, kurie aukėjo šv. Mišioms, prisituntė gėlių ir apsilankė koplyčioje bei dalyvavo laidotuvėse.

Liūdesyje lieka —
VYRAS, SŪNUS, DUKTERYS ir GIMINĖS.

PRANASYSTES IR DOLERIS

Hans Mast, vyriausias Šveicarijos kredito banko Zuricke ekonomistas, pranašauja, kad po kokių dviejų metų doleris vėl bus galingas. Mast sako, kad JAV meta daug dolerių į pasaulinę ekonomiką, tas pagydydys dolerį ir įves Ameriką į ekonominį gerbuvį.

Šveicarijos bankininko nuomone, Amerika palieka vadovaujanti didžiausia ekonominė ir karinė jėga. Vakarų pasaulis reikalingas stipraus dolerio pergventi dabartinę ekonominę krizę.

Dauguma Europos finansininkų ir ekonomistų tuo abejoja.

— Juo žmogus protingesnis, tuo daugiau jis pastebi žmonėse gero.

B. Paskalis

niau), įvyks balandžio 13 d.

— Laikraščio Keleivis 70 metų sukakties minėjimas įvyks balandžio 27 d.

— Abu parengimai Lietuvių Piliiečių d-jos auditorijoje So. Bostone.

TRUMPAI

Laisvės Varpo pavasarinis koncertas, kuriame programą atliks naujai kylanti žvaigždė Anita Pakalniškytė (apie ją rašėme se-

A. + A. JUOZUI JAKUBONIUI mirus,
jo žmoną Stasę nuoširdžiai užjaučia
L.M.K.F. Chicagos Klubas

Lietuvos Ev. Reformatų bažnyčios kuratoriui, buv. Tauragės Komercinės gimnazijos direktoriui, Klaipėdos Prekybos Instituto lektoriui
JURGIUI JAKUBONIUI
po sunkios ir ilgos ligos mirus, daug vargo ir skausmo iškentėjusiai žmonai STASEI, giminėms, artimiesiems, linkėdami stiprybės, užuojautą reiškia
Reformatai

Šių metų balandžio 9 dieną sueina penkeri metai, kai mirė

A. + A. PETRAS GURECKAS

Jo mirties sukaktį minint, už jo sielą bus atšaujami šv. Mišios penktadienį, balandžio 4 dieną, 8:30 val. ryto šv. Juozapo bažnyčioje, Waterbury, Connecticut.

Velionies gimines, draugus ir pažįstamus prašome maldose jį prisiminti, tuos, kurie gali, maloniai kviečiame dalyvauti penktųjų jo mirties metinių šv. Mišiose.

Žmona Marija, sūnus Algimantas ir jo šeima

PADĖKA
A. + A. ONA PAPSIS

Mūsų mylima žmona, motina ir teta apledo šį pasaulį 1975 m. kovo 22 d. Palaidota šv. Kazimiero Lietuvių kapinėse 1975 m. kovo 26 d.

Nuoširdžią padėką reikiame klebonui kun. A. Zakarauskui už maldas koplyčioje ir šv. Mikolas bažnyčioje, kun. V. Zakarauskui už maldas prie kapo, kun. A. Puchonakui, kun. J. Malinauskui, kun. V. Mikolajūnui, ir kun. R. Vališkorui už maldas ir apsilankymą koplyčioje.

Dėkojame seselėm Kazimierietėms ir šv. Kazimiero Ses. Rėmėjų draugijai už atsilankymą ir atkalbėjimą rožančiaus koplyčioje.

Taip pat ačiū grabnešiams bei giminiams ir draugams, kurie aukėjo šv. Mišioms, prisituntė gėlių ir apsilankė koplyčioje bei dalyvavo laidotuvėse.

Liūdesyje lieka —
VYRAS, SŪNUS, DUKTERYS ir GIMINĖS.

Buv. Tauragės Gimnazijos direktoriui
A. + A. JURGIUI JAKUBONIUI mirus,
jo žmonai STASEI, giminėms ir artimiesiems reikiame nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime.
V. Genienė, L. Gvildienė
N. ir B. Poškai, E. ir B. Arai

A. + A. JULIJONA BUDRECKIS
PAULAUŠKAITE

Gyveno 3118 W. Pershing Road, Chicago, Illinois.
Mirė kovo 30 d., 1975, 9:10 val. vak., sulaukus senatvės.
Gimė Lietuvoje, Kaune.
Amerikoje išgyveno 65 m.
Pasiliko dideliame nuliūdime 3 dukters: Frances Chern, Zentas Juozapas, Estelle Kocian, Zentas Jonas ir Helen, sūnus Vincent Silk, marti Helen, 3 anūkai, 5 proanūkai, kiti giminės, draugai ir pažįstami.
Priklausė Brighton Parko Moterų klubui.
Kūnas pašarvotas Petro Bieliūno koplyčioje, 4348 S. California Avenue.
Laidotuvės įvyks ketv., bal. 3 d. iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėta į šv. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Sv. Kazimiero lietuvių kapines.
Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Dukters, sūnus, marti, Zentai, anūkai ir proanūkai.
Laidotuvių direktorius Petras Bieliūnas. Tel. LA 3-3572

Laidotuvių Direktoriai
MAŽEIK & EVANS
6848 SOUTH WESTERN AVENUE
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
TRYŠ MODERNISKOS
MABINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

P E T K U S
MARQUETTE FUNERAL HOME
— TĖVAS IR SŪNUS —
TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS
2533 West 71st St. Tel. GRevehill 6-2345-6
1410 S. 50th Ave., Cicero TOWnhall 3-2108-09
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

E U D E I K I S
Laidotuvių Direktoriai
DOVYDAS P. GAIDAS — GERALDAS F. DAIMID
TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS
4330 South California Avenue
Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas YArds 7-1741

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) IR SŪNUS
2314 W. 23rd PLACE Tel. Virginia 7-6872
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
11023 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIONAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

POVILAS J. RIDIKAS
8354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

JURGIS F. RUDMIN
8319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1133-39

VASAITIS — BUTKUS
1446 S. 80th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1003

APYLINKINIAI MUS

× Kun. Viktoras Rimšelis, MIC, Marijonų vienuolijos vyriausiojo vadovo pavaduotojas, iš Romos kovo 31 d. atvyko į Chicago. Jis ateinančią savaitę dalyvaus Šv. Kazimiero marijonų provincijos vadovybės ir delegatų keturių dienų susirinkime, kur bus renkami delegatai į generalinę kapitulą ir svarstomi pagrindiniai provincijos veiklos reikalai. Svečias Chicagoje žada pabūti apie dvi savaites.

× Zita Kevalaitytė - Visocikienė vadovaus dailiojo žodžio programai ateinančių sekmadienį, balandžio 6 d., 3 val. p. p., kai bus įteikiama 1.000 dol. premija rašyt. J. Gliudai, kurio romanas laimėjo 1974 metų konkursą. Ji skaitys ištrauką iš romano "Pagairės". Premijuotą romaną bus galima nusipirkti iškilnių progų Jaunimo centre. Iškilnių programos bilietai kainuoja 3, 4 ir 5 doleriai, gaunami Marginiuose ir Draugo administracijoje.

× Balso direktorių suvažiavimas įvyks balandžio 12 d. Šv. Juozapo lietuvių parapijos salėje, 29 John St., Waterbury, Conn., 06708. Pradžią: 11 val. ryte. Balso centro valdyba kviečia atstovus suvažiavime dalyvauti.

× Marijos aukšt. mokyklos Motinų klubo susirinkimas bus balandžio 13 d. 2:30 val. p. p. mokyklos patalpose. Po susirinkimo bus mėgėjų meniški darbai parodė. Viešnas priims Jean Kies ir Frances Pajor. Informaciją teikia Albina Semaitis.

× Kun. J. Borevičius, SJ, lietuvių jėzuitų vyresnysis Chicagoje, gydytojų patiriamas išvyksta poilsiu. Sugrįš balandžio 16 d.

× Kultūrinėje vakaronėje šį penktadienį (balandžio 4 d.) 8 val. vak. Jaunimo centro kavinėje skaidrėmis bus demonstruojama dailininko Viktoro Petravičiaus kūryba. Komentatorius — Balys Chomskis.

× Juozas Kaributas, Los Angeles, Calif., žinomas aktorius, keliauninkas ir spaudos darbuotojas, mums prisuntė malonius vėlykinius sveikinimus ir 10 dol. auką. Ačiū.

× St. Patlaba, Chicago, Ill., žinomas mūsų organizacijų veikėjas, "Draugo" bendradarbis, parėmė mūsų dienraštį ir pinigine auką. Dėkojame.

× Bronius Jonušas, Omaha, Nebr., žinomas mūsų kompozitorius. Vėlykų švenčių proga užsakė "Draugą" ir apmokėjo prenumeratą dviem asmenim. Ta pačia proga prisuntė "Draugui" redakcijai ir administracijai nuoširdžius sveikinimus.

× SELPIAMŲJŲ NEMAZĖJA, O DIDEJA. Remkime Liet. Fondą, kuris remia jaunimo užsimojimus. Dalyvaus Liet. Fondo rengiamam pokyly balandžio 12 d. Martiniuje salėje. Bilietus įsigyti galima Paramoj, L. Fondo būstinėj, ar J. Vaznelio prekyboje. (pr.)

× R. Andrijauskienė, J. Krutulienė, L. Lunekienė, A. Mažeikienė, A. Simonaitytė, D. Varnauskienė modeliuos taut. šokių grupės Grandis rengiamojo madų parodoje balandžio 13 d. 3 val. p. p. Jaunimo Centre. Bilietai gaunami pas A. Vaitkienę telef. 325-6459 (pr.)

× Parduodamas 2-jų butų po 6 kamb. mūr. namas. Gazu apšild. Platus skydas. 2 maš. garažas. \$34.000. California ir 45-os apyl. Kreiptis į Mrs. Klenn tel. 737-3375. (sk.)

× New Yorkas su 8, Toronto "Aušra" su 9, Chicagos "Neris" su 10 komandų dalyvaus 25-se jubiliejinėse sporto žaidynėse Chicagoje balandžio 19-20 d. Rungtyniaus Quingley sporto salėse. Tą patį seštadienį Dariaus ir Girėno salėje įvyks sportininkų susipažinimo vakaras.

× Viena detroitiskė, atnaujindama prenumeratą, pridėjo ir 9 dolerių auką. Dėkojame.

× Inž. Liudas Seniūnas, Ann Arbor, Mich., įsijungė į "Draugo" rėmėjų tarpą, prisijungdamas didesnė auką. Labai ačiū.

× Dalia Zakaraitė - Bach, mezzo-sopranas, gyvenanti De Kalb, Ill., atliks Cherubino rolę Mozarto operoje "Figaro vestuvės", šių metų balandžio 10, 12, ir 13 dienomis, 8 val. vakaro. Opera yra statoma Chicago Opera Studio, Inc. ir įvyks William Jones auditorijoje, 606 So. State St., Chicago, Ill. Solistė turi bakalauro laipsnį muzikoje ir toliau tęsia studijas dainavimo srityje.

× Birutė Navickienė, LB Lemonto apylinkės išdininė, mums prisuntė laišką, kuriuo išreiškia nuoširdžią padėką "Draugui" už informaciją apie lemontiškių kultūrinį gyvenimą ir bendruomeninę veiklą. Šia proga ji prisuntė ir 25 dol. auką. Tai nebe pirmą auką, už kurią nuoširdžiai dėkojame.

× "Pelkių Žiburėlio" muzikinėje valandėlėje šį ketvirtadienį, balandžio 3 d. bus perduota Vytauto Strolios fonomontažo "Žydų įnašas į Lietuvos muzikinį gyvenimą" pirmą dalis. Fonomontažas gautas iš N. Y. "Laisvės Žiburio" radijo valandėlės, kuriai vadovauja Romas Kezys. "Pelkių Žiburėlis" girdimas Margučio radijo bangomis tarp 5 ir 6 val. vakaro.

× Pasinaudodami "Draugo" paskelbtu lietuviškų knygų išpardavimu bei atpiginimu, už didesnę sumą jų įsigijo: Ona Kalinauskas - Prigle, Pa., Stasys Palšis - Oak Brook, Ill., St. Gailevičius - Kanadoje, Alg. Antanaitis - Chicagoje, B. Matukas - Deerfield Beach, Fla., A. Arminas - Keany, N. J. Knygų išpardavimas atpiginimomis kainomis baigiasi balandžio 5 d.

× LR.K.S. Amerikoje 160 kuopos narių susirinkimas kviečiamas balandžio 6 d. 1 v. p. p. Brighton Park parapijos mokyklos patalpose. Bus renkami atstovai į susivienijimo 66-ąją seimą ir aptariami kiti svarbūs seimo reikalai. Nariai prašomi dalyvauti.

× L.M.K.F. Chicagos klubo Vėlykinių stalo pobuviui, kuris įvyks bal. 6 d., 2 val. popiet. Lietuvių Tautiniuose Namuose, 6422 S. Kedzie Ave., stalų užsakymus priima J. Kerellenė tel. 434-0936. (pr.)

× Irena ir Jonas Levickai, kurių parama Opera gali jau nebe pirmą kartą pastatyti naujus veikalus, šiemet vėl "Meilės Elksyro" operos pastatymui įteikė 100 dol., tuo prisidedami prie sumažinimo scenos išlaidų. (pr.)

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBESĖ

— Naujosios Anglijos Tautų festivalis įvyks šiais 1975 metais balandžio 25-27 d. Natick High School, Natick, Mass. Dalyvaus 16 tautų. Čia lietuviams atstovauja O. Ivaškienės vadovaujamas Bostono Lietuvių Tautinių Šokių sambūris iš 60 šokėjų. Sambūriui talkininkauja Danguolė Razutytė, Nijolė Ivaškaitė ir Lina Šimkutė.

— Jadvyga Tūbelienė, buv. neprik. Lietuvos ministerio pirmininko našlė, grūdama susilaužė klubą ir gulė ligoninėje, Miami Beach, Fla. Operacija pasisekė gerai, bet sveikata yra pavojui.

— A. a. Vincas Jankus staiga mirė kovo 15 d. Jis buvo vienas senesniųjų Miami Liet. Amer. piliečių klubo veikėjų.

— Kandidatai iš Ohio apygardos į III PLJ kongreso atstovus prašomi pasiūsti pareiškimą, referatą, rezumė ir nuspalvintas nuotraukas iki balandžio 20 d. šiuo adresu: III PLJK Rinkimų Komisija, 40 Our Lady of Perpetual Help, 18022 Neff Road, Cleveland, Ohio 44119.

URUGVAJUI

— Panoramas de la tierra del ambar — kultūrinė radijo valandėlė veikia sekmedieniais. Gi lietuvių katalikų radijo valandėlė vyksta šeštadieniais. Jos abi transliuojamos per radijo stotį CX 42, Radio Vanguardia.

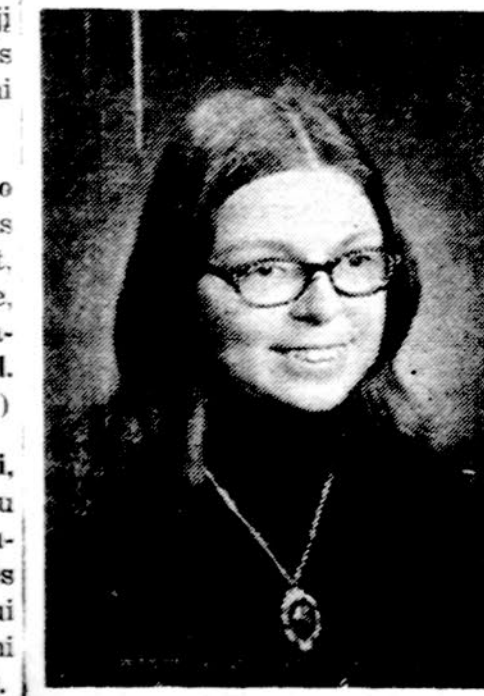
— Jaunimo kongreso ruošos komitetas kongreso reikalams le džia loterijon radijo ir pokštelių grojimo aparatą — kombinatą, kurio vertė siekia milijoną pezu. Sudarančiai medžiagai įsigyti pinigų paskolino Edv. Jusys, aparatą sustatė pagal paskutinių elektrotechnikos išradimus, specialistas toje srityje, Urugvajaus lietuvių kolonijos veikėjas Edmondas Andruskevčius. Bilieto kaina — 2000 pezu. Viso yra 1000 numerių.

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

STUDENTAI PADEDA L. M. ARCHYVUI

Penkerius metus Liet. Muzikologijos archyvu tulkino Melrose Parko studentas Raimundas Lapas, šiuo metu studijuojas Šveicarijoje. Jo kaimynė studentė Regina Barauskaitė taip pat jau kelerius metus L. M. archyvu tulkina. Ji yra pianistė, gerai nusimano apie muzikos terminus, kurie reikalingi kartotekoms, gerai įsijungusi į visokeriopą darbą vertimais, korespondencija ir kartotekos tvarkymu.

Ji jau paruošė keliolika stambių tomų iškarpu. Trečiadieniais atvykdamas į Jaunimo centro choro pratimus, ji atveža ką padariusi, pasiima naują darbą ir tą visą atlieka iš pasiukojimo. Tai didelis jaunos studentės pasiukojimas, kurį Muzikologijos archyvo vadovybė aukštai vertina. L. M.

Stud. Regina Barauskaitė

Tėvynės ZVAIGŽDUTĖ

Isteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicagos skyriaus Redaguoja J. Plačas. Medžiagą siųsti: 7045 So. Claremont Avenue, Chicago, Illinois 60636

B. PŪKELEVICIŪTĖ

Birutė Pūkelevičiūtė parašė "Trumpa diena" (čia—klaida), "Rugsėjo šeštadienis" ir dar daugiau. Ji gražiai rašo ir per daug nesuprantamų žodžių nenaudoja. Ji rašo ilgai tas knygas dėl mūsų, nes ji nori, kad mes skaitytume gerai parašytas knygas.

Ramunė Ruzgytė, 7 skyr. Man labai patinka autorė Birutė Pūkelevičiūtė. Ji yra parašius daug idomių ir gražių knygų, eilėraščių, pasakų ir romanų, kurie yra laimėję daug premijų.

Daiva Cėkanauskaitė, 7 skyr. Pūkelevičiūtės knygos yra malonios knygos skaitymui. Kai kurios pasakos buvo vaikškos,

bet kitos — įdomios. Man patiko apie Kęstutį, Vytautą Didįjį, mažą berniuką ir nykštuką.

Jonas Bužėnas, 7 skyr. Aš pirma pamačiau ją ateitininkų susirinkime, pas ponus Klorius. Tenai ji kalbėjo apie savo plokšteles, kur ji su kitais padarė.

Tada, po literatūros pamokos, ji kalbėjo su mumis apie savo knygą ir filmą "Aukso žašis", kurią ji padarė su savo pinigais.

Diana Mišulytė, 7 skyr. Kai mes buvom maž, dažnai klausėm jos plokštelių vakams. Man patiko ją susitikti ir susipažinti. Ji yra labai gabi.

Paulius Kontrimas, 7 skyr Visi Los Angeles lit. m-los mokiniai

PAUKŠTYTĖ

Aš esu paukštytė. Taip vadinais jaunos skautės, kurios turi raudoną kaklaraištį. Kai aš būsiu didesnė, tai aš gausiu geltoną kaklaraištį ir vadinsiuosi skaute.

Aš turiu gražią uniformą. Ją dėviu per sueigas kiekvieną sekmadienį.

Man patinka eiti į sueigas. Šią vasarą aš vėl važiuosiu į skautų stovyklą.

Neužilgo važiuosim į čiuožimo iškylą. Per Kaziuoko muge visada yra labai linksma.

Man patinka būti lietuvaite paukštytė skaute.

Dana Didžbalyė, Marquette Parko lit. m-los III sk. mokinė

KLUMPIUS

Kai mes dar buvome maž, savo "dalmatian" šunį turėjome atiduoti Andriaus močiutei ir tėvukui, nes pas mus nebuvo vietos jam kur išilakstyti. O ten ji išveda į mišką. Jo vardas buvo Klumpius. Dabar mes jau paaugę, šį pavasarį gausime jį tą šuniuką. Be to, dar turime katę ir pelyčią.

Ligija Bričūtė, Bostono lit. m-los mokinė "Švilpukas"

PAVASARIO ŠVENTĖ

Nors dar šaltoka, bet jau artėja pavasaris. Netrukus saulės spinduliai atgavins žemę ir išlys gėlyčių daigėliai. Po dienos kitos sulauksime pavasario. Kovo mėnesio pabaigoje bus pavasario šventė — Vėlykos. Tai Kristus Prisikėlimo šventė. Kas jų nelaukia?! Ypač jų laukia vaikai.

Man tai labai patinka prieš Vėlykas marginti margučius. Ir kokių jų neprimarginame! Visokias spalvų ir raštų. Net gaila per Vėlykas juos valgyti. Dalinamės su draugais ir per Vėlykas juos ritinėjame. Dar einame muštynių su margučiais.

Antanas Jonikas, Vb sk. K. Donelaičio lit. m-la

ARKLYS

Aš norėčiau turėti arklį. Mano arklys atrodytų taip: baltos kojos, rudas kūnas. Jo vardas būtų Bėris. Aš mylėčiau savo arklį. Užlipčiau ant jo ir jočiau, o mano šuniukas Rudis lėktų kartu.

Regina Kulbytė, Bostono lit. m-la "Švilpukas"

ZVIRBLIS

Man patinka žvirbliai. Kai aš einu su dėde į parką, mes matom daug žvirblių. Aš moku dainą apie žvirblį — "Žvirbli, žvirbli, o ko ko?" Žvirbliai gyvena prie namų.

Povilas Kalvaitis, Marquette Parko lit. m-los II sk. mok.

— Pirmenybę suteikime amžinybei prieš laikumą, protui prieš jausmus, Sutvėrėjui prieš tvarinius.

L. Stolberg

INKILAS

Inkilas tai paukščių namelis. Inkilus padaro žmonės ir juos įkelia į medį. Pavasarį, kai paukščiai atskrenda iš šiltų kraštų, tai varnėnai apsigyvena inkiluose. Žmonės paukščius myli todėl, kad jie gražiai čiulba. Dar ir todėl, kad jie suleša daug vabalų ir kirminų.

Paulius Jozaitis, Brighton Parko m-los III-io skyriaus mokinys

Zuikis apdovano vaikus margučiais Daiva Vigiždaitė, Brighton Parko Iltuanistinės mokyklos 2 sk. mokinė

KELIŲNE FLORIDON

Per praėjusias Kalėdų atostogas mes važiuojome į Floridą. Kadangi turėjome tris savaites atostogų, tai aplankėme daug idomių vietų Floridoje. Miami Beach praleidome Kūčias ir Kalėdų dieną, paskui važiuojome į Floridos Key West salas, kurios man labai patiko.

Mes apstojome Marathon saloje ir iš ten iškėmė kitas salas. Buvo labai gražus ir karštas oras, tai galėjome daug maudytis. Buvome nuvažiuoję Key West, tai yra paskutinė Amerikos dalis pietuose. Ten važiuojami pervažiuojome septynių mylių tiltą. Vienoje tilto pusėje buvo Atlantas, kitoje Gulf of Mexico. Key West mes traukinuku apvažiuojome aplink visą salą ir vadovas paaiškino apie visas žymesnes vietas. Visas Key West sala yra ant koralų. Ten mes aplankėme Hemingway namus. Vėliau mes važiuojome į Kew Largo, kur plaukėme dideliu laivu. Laivo dugnas buvo stiklinis, per kurį matėsi daug koralų ir įvairių žuvų. Grossy Key buvome "Delphinų mokykloje". Man labai patiko visos Florida Keys salos, labai norėčiau ten sugrįžti.

Mes dieniui buvome sustoję Everglades National Park. Po rugių dienų mes praleidome Šv. Augustino mieste. Tai seniausias Amerikos miestas. Ten mes vėl važiuojome traukinuku ir lankėme daug muziejų ir senų istorinių vietų. Viename muziejuje matėme didžiulius stakles. Vadovė aiškino kaip iš linų audžiamos drobės. Poters Wax muziejuje buvo daug vaško figūrų, žmogaus didumo. Tai buvo prezidentai, karaliai, karalienės, popiežiai, mokslininkai, išradėjai, poetai, rašytojai, Šv. Rašto figūros. Mes matėme seniausią mokyklą, mažytę koplytėlę ir labai didelį kryžių, kur prasidėjo Amerikos krikščionybė. Dar prieš St. Augustine, dieniui buvom sustoję Kennedy

Space Center ir Cape Canaveral. Mums labai patiko Florida. **Vilija Ramūnaitė, Šv. Kazimiero lit. m-los V sk. mok., Euclid, Ohio**

Vieną dieną aš su drauge išėjome į lauką. Pasiėmėme roges. Buvo didelis kalnas. Mes užlipome į viršų ir atsisėdome į roges. Nuvažiuojome žemyn. Kai rogės pasisuko, mes įvažiuojome į medį. Rogės subyrėjo. Mes nusiritome žemyn ir užsigavome.

Rita Ostrauskaitė, Dariaus Girėno lit. m-los 5 sk. mokinė

Šv. Kazimieras Piešė Bostono lit. mokyklos III sk. mok. Rita Karosaitė

PAVASARIS

Pavasarišis žemę atšildys ir nupraus — pavasarišis žalias pas mumis atkeliaus!

Pavasaris gegulę pirmiausia pasikvies, suskris visi paukšteliai iš tolimos šalies!

Ir grandas ilgakojis linksmai sukletuos, sulaukęs čia dienelės saulėtos ir šiltos!

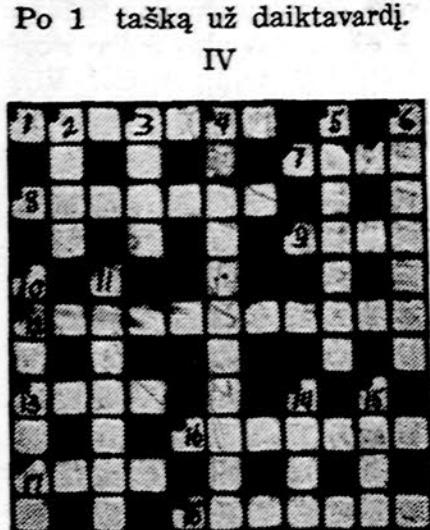
J. Narūnė

GALVOSCKIAI

I. Iš kaulelio brakšt, į skilandį (pilvą) šmakšt. (10 taškų)

II. Jūrų vandens sūrumas prastai žymimas ne procentais, o promilėmis, tai yra santykiu ne su šimtu, o su tūkstančiu svorio dalių, ir žymimas ženkleliu ‰. Kuo promilės patogesnės jūrų vandens sūrumui žymėti, negu procentai? (10 taškų)

III. Iš šių žodžių išrinkite daiktavardžius: pasiryžome, pasiryšime, vežėme, vežime, kovojė, kovoją, rasoją, rasoje, ranka, renka, susirinkome, susirinkimą. Po 1 tašką už daiktavardį.

(Žiūrėkite brėžinį). Skersai: I. Ji šviečia kiekvieną dieną. 7. Daro miltus. 8. Jais papuošiame per Kalėdas. 9. Žemė apsupta vandens. 12. Taip kalba mūsų tėveliai. 13. Nemunas ir Neris yra Lietuvos... 16. Didelis. 17. Ne šitas, bet... 18. Tolimas šiaurės gyventojas.

Zemyn: 2. Darosi didesnis. 3. Sakoma išvarant. 4. Mūsų mergaitės. 5. Pavadino. 6. Mėnuo. 10. Auga ant galvos. 11. Man nepatinka. 14. Rytoj imsi, bet vakar... 13. Lietuvių mėgstama medžių sūnka. (10 taškų) Paruošė A. Geras. "Šaltinis".

V. Žemiau surašyti skaičiai, kurių kiekvienas reiškia vieną raidę. Skaičius pavertus raide, gausite Vytės Nemunėlio eilėraščių. 10, 11, 12, 13, 14, — 10, 14, 12, 11, 15 — 13, 11, 16, 17, 14, 12, 18, 19, 11, 11

20, 14, 19, 17, 11, 21, 22, 23 — 13, 11, 19, 11, 14, 10 — 24, 25, 13, 16, 26.

11, 12 — 23, 14, 27, 16, 25, 22, 23, 26 — 21, 14, 25, 16, 22 — 28, 29, 26, 21, 22

30, 29, 11, 26, 31, 11, 14 — 23, 14, 25, 19, 26 — 14, 25, 32, 23, 11, 16, 26

Pabrauktos skaitlinės reiškia "saule". Kitus žodžius patys suraskite. (10 taškų).

GAIVOSCKIŲ ATSAKYMAI

I. Dilgėlė.
II. Johannesburg'as.
III. Adrijos jūra.
IV. Kabeliais skiriami sujungiamojo sakinio vientisiniai sakiniai, o juose — kreipiniai.